

De eerste zitting van het nieuwe ministerie. — De derde Nederlandsche Katholieke dag. — De zwaarste sneltreinlocomotief van Europa. — De Ooievaar en zijn toekomst. — Het Boomensilhouet. — De wedstrijden om de One Ton Cup. — Het oude stadje Buren,

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

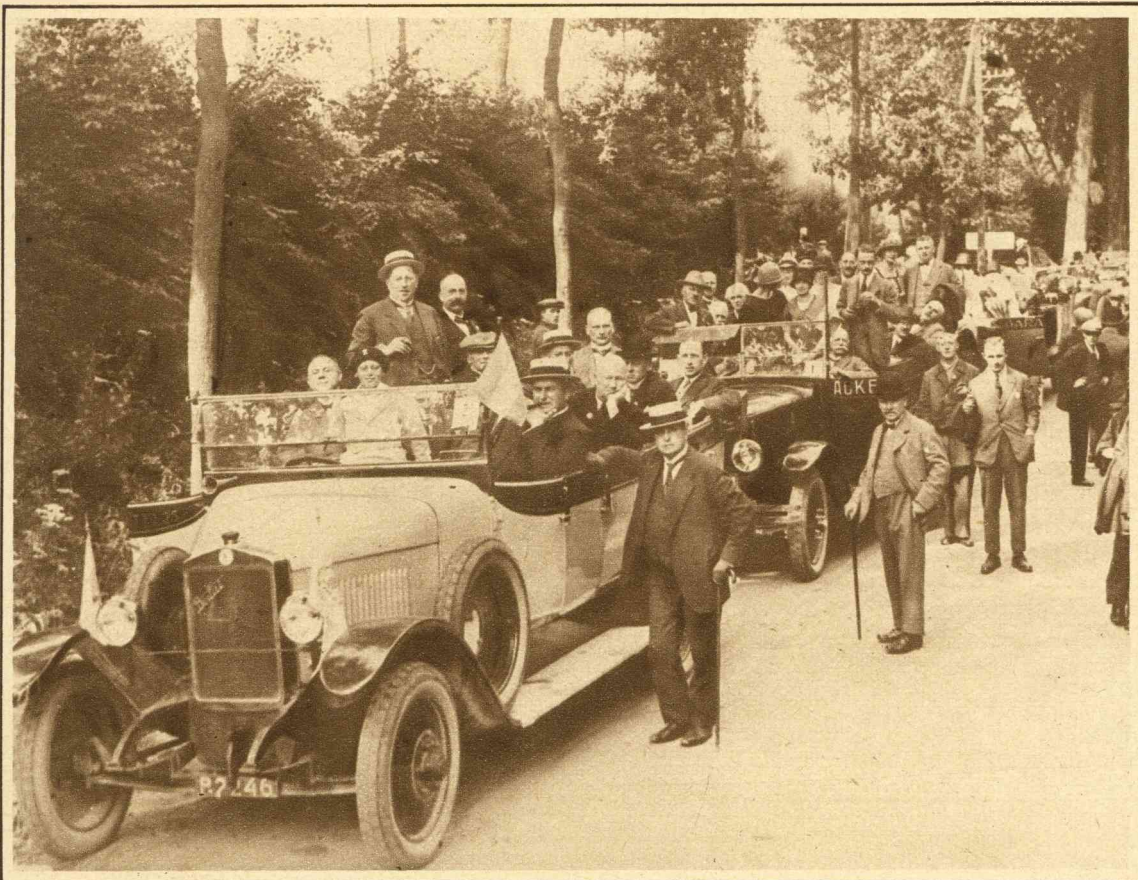
PANORAMA

No. 7 (33) 13DE JAARGANG
12 Aug. 1925

A.W. SIJTHOFF'S
UITGEVERS MAATSCHAPPIJ
LEIDEN

Prijs per 20 ct. Voor Week- 17 1/2 ct.
Nummer Abonné's
Per kwartaal f 2.25, Franco per post f 2.50

De Bondsfeesten van den A. N. W. B.

Zaterdag en Zondag l.l. hadden in Zuid-Limburg de Bondsfeesten en Propagandadagen van den A. N. W. B. plaats. Zaterdagmiddag kwamen een driehonderd deelnemers te Maastricht aan, waar zij in het Stadhuis vergaderden en voor onzen fotograaf poseerden (zie de foto hieronder). Den volgende dag begaven zij zich in auto's naar Gronsveld, waar de Commissaris der Koningin den 3000sten wegwijzer van den A. N. W. B. onthulde (zie de foto hierboven rechts). De linker foto hierboven werd genomen bij het vertrek naar Gronsveld.

Textiel- en Kleinkunst op de Parijse Tentoonstelling

Het was al moeilijk de architectuur en meubelkunst op deze tentoonstelling te overzien door de overstelpende hoeveelheid en de gedecentraliseerde plaatsing.

Als men nu bedenkt dat alle landen hun stoffen, kledjes, tapijten, pullen, drijfwerk en sieraden gebezigd hadden als „aankleding” van het geheel, dan zult U wel begrijpen met welk een verward beeld van deze textiel- en kleinkunst men de tentoonstelling verlaat.

Eenerzijds is de uitgebreidheid, het „vele” noodzakelijk om het publiek te trekken. Anderzijds is juist deze uitgebreidheid een volkomen belemmering om van het geëxposeerde een indruk te verkrijgen.

Frankrijk had op het grootste gedeelte van het Grand Palais beslag gelegd voor haar kleinkunsten.

Hier was metaal, hout, zilver, batik, weefwerk, boekbanden, bedrukte stof, sieraad, aardewerk, mode en kleding, alles behoorlijk van elkaar gescheiden in aparte zaaltjes ondergebracht.

Bovendien hadden een onnoemelijk aantal Fransche kunstenaars, winkeliers en fabrikanten nog een „eigen” gebouwtje of ruimte bemachtigd, waar zij eens speciaal de aandacht konden trekken.

De andere landen misten zoowel de gemeenschappelijke afdelingen in het Grand Palais als de eigen expositie-gelegenheid. (Alleen voor het overbekende Kopenhaagsche porcelein

Hert in teakhout, gesneden door J. Raedeker (Nederland).

Ook het kunstnijverheids-onderwijs in Oostenrijk toont op een hoog plan te staan. Hier te lande is reeds eenige malen werk van de Cizek-kinderen getoond. Een nu nog meer uitgebreide verzameling is aanwezig.

Frankrijk heeft echter een „aardiger” onderwijs-inzending. Er is een geheel gebouw gewijd aan: „een feestdag op de lagere school”.

Overal groote borden waarop vermeld, dat heusch alles zelf door de kinderen is gemaakt.

Ofschoon ik de waarheid van de opschriften allerminst in twijfel durf te trekken, is het toch goed dat die bordjes er zijn — bij het Oostenrijksche schoolwerk waren geen bordjes noodig. Daar kon je aan 't werk wel zien dat hier alleen kinderen waren bezig geweest.

't Is voor de Fransche kunst vol belofte dat de kinderen tenminste nog geen behoefte schijnen te gevoelen om hun meubels te drapeeren met vergulde houten shawls. Al zouden we kinder-werk nog onopgesmukter wenschen, nog simpeler en steviger — welk een stijl-zuivering zou het teweeg brengen als een tovenaars opeens van die kinderen echte groote menschen-artisten wist te maken — zóó snel dat ze geen gelegenheid hadden zich te bekamen in al die mooie strikjes en boogjes die nog altijd den Franschen smaak vergiftigen.

Zou die Fransche smaak beïnvloed worden door het vele goede dat op deze tentoonstelling is? Men mag toch verwachten dat groote kunst een sterk doordringend vermogen heeft?

Het is niet alleen dat ik Frankrijk weer het illustere voorbeeld van vreemde natien wil voorhouden, maar wellicht is voorheen nog nimmer zoo'n volledige verzameling goed Fransch werk bijeen geweest. Laten we dus niet wanhopen.

De besten onder hen hebben jaren lang deze tentoonstelling voorbereid. Zo is bijv. het zilverwerk van Puiforcat bovenmate mooi. Vergelijk daarmee het zilveren servies in het Belgische paviljoen dat aan verzilverd ijzeren smeedwerk

doet denken, om niet eens te spreken van het „prachtvolle” Engelsche zilver dat ik gedwongen werd te fotografeeren door den Engelschen suppoost, wiens bewondering voor „het mooiste van de geheele tentoonstelling” ik niet wilde kwetsen. Het zilver van Puiforcat was bekend, evenals het zilver van den Deen Jensen. Men blijft er door moed houden en doorzetten.

Op 't gebied van ceramiek staat Frankrijk bovenaan. Van Decoeur en Lenoble was een verzameling bij elkaar, op zichzelf al een lang bezoek waard. De vormen zijn niet overweldigend persoonlijk, maar hun meesterschap bestaat in de strakke lijn en de wonderlijke kleur van het voorwerp dat uit hun handen komt.

Het is volkomen individueel werk juist door de individuele vervaardiging.

Bij dergelijke ceramisten die het waken bij het ovenvuur zelfs niet aan een ander kunnen overlaten, is een angstvallig mijden van al wat „machinaal” gaat, pure zelfverdediging.

Er bestaat ook een pottenbakkerskunst ('t gebruiks-aardewerk, als serviezen) welke in het geheel geen individuele vervaardiging vraagt.

Het is echter iets geheel anders dan deze „hand”-ceramiek. Aan vorm en kleur en glazuur is duidelijk de vervaardiging steeds herkenbaar.

De machinale vervaardiging maakt het voorwerp effen en onbewogen, zonder die verrassingen, die onregelmatig-

Zweedsche weefkunst in het Grand Palais.

was een apart gebouw!) Is het te verwonderen dat b.v. Nederland nu genoodzaakt was in haar zaaltje op de eerste verdieping van het Grand Palais (volgens indeeling en opschriften geheel bedoeld als tentoonstelling van het kunstnijverheids-onderwijs) in opgepropte vitrines midden tusschen leerlingen-werk ook het oeuvre van den meester zelf te plakken?

Het gaf een verkeerd beeld van de uitingen van onze kunstenaars en van ons onderwijs.

Wie echter heel veel tijd en geduld heeft kan ook in de secties van de niet-Fransche landen heel wat mooie dingen ontdekken.

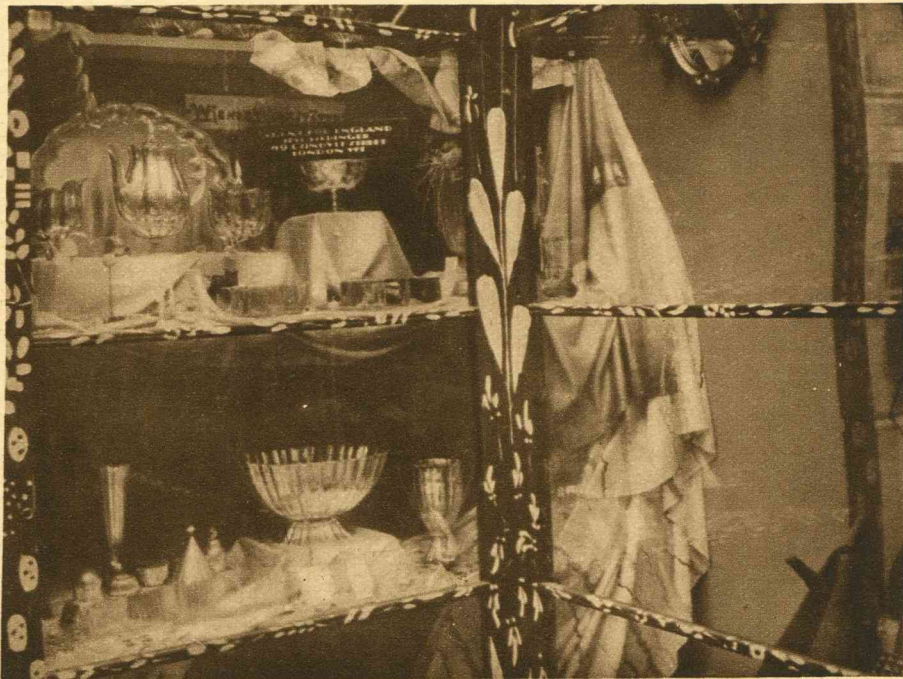
Oostenrijk heeft zich ingesteld op verkoop. 't Is een groote winkel bestaande uit twee pijpenladen.

Van vloer tot plafond goederen uitgesteld voorzien van Engelsche naamkaartjes. Hoe verlangt dit verarmde land naar Pond en Dollar!

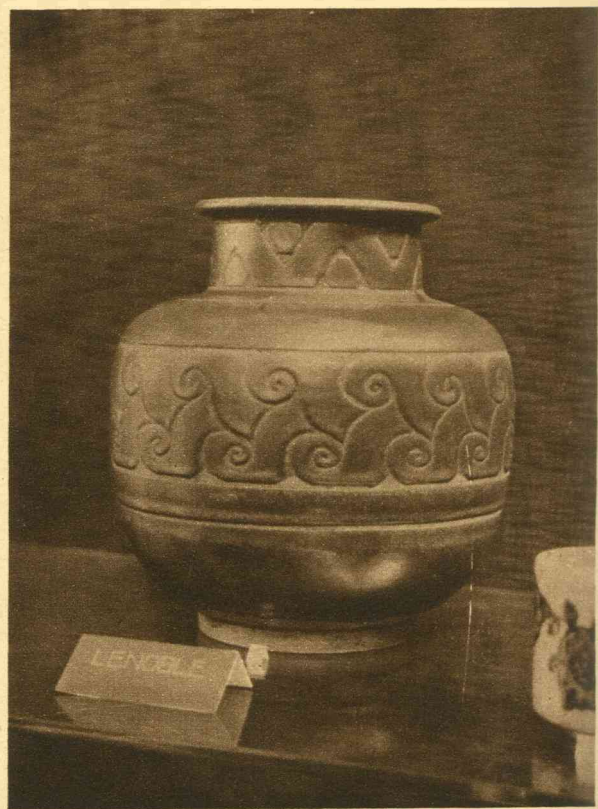
De kern van de goederen stamt uit de Wiener Werkstätte. Het bezit een eigen stijl, een eigen cultuur. Een smakeloos ding zal men er nooit aantreffen. Men voelt hoe hier evenveel talent is samengeperst als de ruimte maar toeliet. Meer talent dan middelen. Want juist dikwijls is het gebruikte materiaal lorrig.

Een klein boudoirtje, wand en meubels, alles geheel beplakt met stijfelpapier, borduurwerken van afvallapjes, talloze voorwerpen van papier-maché.

Het talent, de kunstzinnige en kuntvaardige arbeid is onbepaald veel te verkrijgen. Voor mooi materiaal zijn echter geen middelen. Wellicht komen nu de ponden en dollars te hulp.

Vitrine uit het Oostenrijksche Paviljoen. Het houtwerk is zwart-wit geschilderd (de traditioneel Wiener Werkstätte-decoratie).

Ceramiek van Lenoble (Frankrijk).

heden welke bij handwerk ontstaan moeten, omdat de handen steeds iets van ons innerlijk vibreeren weergeven.

Dit contact bij handceramiek met het hart van den kunstenaar zelf, maakt dat zoo'n voorwerp „leeft”. Een machinaal product dient dit „leven” op andere wijze te verkrijgen. Het vraagt om versiering hetzij in den grondvorm,

hetzij in het op den vorm aangebrachte decor. Het aardewerk van Decoeur, Lenoble, evenals dat van kunstenaars uit andere landen, (b.v. onze grootste ceramist Nienhuis!) heeft geen „bijzonder” decor noodig. Daar bij het machinaal aardewerk de kunstenaar alleen „teekent”, bestaat daarbij het groote gevaar dat een knap teekenaar aardewerk-ontwerpen maakt, zonder met de techniek van het aardewerk bekend te zijn. Dit is trouwens een gevaar dat bij machinale vervaardiging van meubels en stoffen ook lang niet denkbeeldig is.

Op deze tentoonstelling is veel goede ceramiek — 't is het eenig goede dat zonder zoeken is te vinden.

Moeilijker wordt het met glaswerk, waar meesters als Lalique, Decorchemont en het bij ons reeds zoo ingeburgerde Venetiaansche glas van Cappelin uitzonderingen zijn. Dat ons land alleen „Leerdam” exposeerde en het glas van Muller ontbrak, was volkomen ongemotiveerd.

Bij de geheele kunstnijverheid is het typerende verschil tusschen handen- en machinale vervaardiging in wezen hetzelfde als boven beschreven bij de ceramiek.

Een kunst-smid adelt het materiaal dat hij bewerkt — reeds doordat hij 't „zelf” beklopt en behandelt. Een gegoten voorwerp

is daarentegen weer versiering-behoevend. Een lap handgeweven stof is reeds als effen lap een aardig boeiend iets, een machinale stof dient andere waarden er bij te krijgen. Het materiaal alleen door de machine in één geweven, blijft een nuchtere, nietszeggende stof. Zoo is het duidelijk dat de kunstenaar een geheel ander ontwerp moet maken voor een machinaal ding of iets dat hij zelf „oproept”.

De machinaal-technische factoren van de economie in evenwicht te brengen met de individueel aesthetische van den kunstenaar is zeer moeilijk. Voorbeelden van geslaagde samenwerking zijn weer schaarsch.

Het zuivere weef-handwerk is in Zweden nog een prachtsige volkskunst — (meer in den zin van huisindustrialie dan wel van primitieve cultuur).

Sicilië bezit ook een eigenaardige (vooral het laatste jaar) zeer populair geworden huisweefkunst; maar echte volksweefkunst, ruw en stug van weefsel en overdonderend gezond en krachtig van kleur, vinden we in de Balkan-staten — Rusland toont hiervan eveneens een prachtige bonte verzameling.

Het prototype van heel wat jonge moderne kunst is te zien in het paviljoen van Afrika bij de negers.

Het betrekkelijke van „modern” wordt ons in dit paviljoen bijgebracht, zonder artikelen of lezing, alleen door aanschouwing.

Japan en China klagen de Europeanen aan voor den barbaarschen invloed dien zij onder vinden door onzen kooplust. Naast de verrukkelijke kunstwerkjes uit musea hier getoond, doen de verschijningen op van het Japansche en Chineesche handelsgoed.

Alles wat „nieuw” uit die landen komt (en met Indië en Afrika gaat het denzelfden weg) is leelijk en lorrig. Het is alsof ze de ijle pracht van hun vroegere cultuur niet willen afgeven en liever bewaren als een herinnering.

Ik zal den kaleidoscoop niet verder draaien.

In de verschillende artikelen over de Parijsche tentoonstelling is getracht een algemeenen indruk te geven van het belangrijkste wat er te zien valt.

Om alle zalen en paviljoens te bekijken is ruim een week noodig. 's Middags is van rustig beschouwen geen sprake. Bezoekers die heel weinig tijd aan de tentoonstelling kunnen geven doen goed hun onderzoekstocht aan te vangen bij den ingang van de Esplanade des Invalides (Porte Grenelle).

In het paviljoen van Rouard vinden ze een keur-collectie van Fransche kunstnijverheid — weinig maar overzichtelijk. Vervolgens het „Hôtel d'un collectionneur” van Ruhlmann, waar zij het beste van Fransche meubelkunst te aanschouwen krijgen. Direct er naast ligt dan de grootste Hollandsche zaal. Wandel rustig verder over de Seinebrug, rechts om den hoek staat Oostenrijk (vooral ook het café er naast bezichtigen) en eenige paviljoens er naast: Nederland. De tijd welken U daarna nog over heeft is dan te besteden aan het Grand Palais. Een excursie zóó ingedeeld is niet vermoeiend — en er blijft dan wat tijd over ook voor Parijs zelf... om bij te komen.

P. B.

HET TRAGISCHE DEEL

Als je graag een aandenken wilt hebben, Dora, zoek dan maar wat uit, hoor!”

„Dank je wel, Wies, en... ja, ik zou wel graag wat willen uitzoeken. Weet je wat? Iets uit de penantkast, die in de mooie kamer staat. O, ik herinner me nog goed hoe graag ik als kind naar die kamer ging om te kijken naar alles wat erin stond. Maar tante vond het bijna nooit goed, want ze was bang dat ik het kleed smerig zou maken. Laten we eens gaan kijken... Ja?”

De zusters gingen samen naar de mooie kamer met de glanzende mahoniehouten meubels en bleven voor de penantkast staan. Na een poosje zei Dora, de jongste: „Als je het goed vindt... zou ik graag die twee beeldjes willen hebben. Die heb ik altijd zoo mooi gevonden. Ze kunnen toch hopelijk nog knikken? En dan... die schelp...”

Wies knikte een beetje verwonderd en nam de schelp en de beeldjes uit de kast. Het waren dingen van weinig waarde en Wies zei daarom:

„Nu, veel is het nu juist niet, wat je hebt uitgezocht. Je bent veel te bescheiden. Die dingen hebben heelemaal geen waarde.”

„Dat hoeft ook niet, Wies. Daar tante mij nu eenmaal onterfd heeft, was het immers haar bedoeling dat ik van haar schatten ook niets krijgen zou. Die paar herinneringen aan mijn kinderjaren... nu, dat zal ze wel niet zoo erg vinden. Maar meer mag het dan ook niet zijn. Ik dank je wel, hoor Wies.”

Zij gingen samen weer terug naar de eetkamer waar voor de familieleden, die gisteren ter begrafenis gekomen waren, een maaltijd gedekt stond. Wies had voor alles zoo goed mogelijk gezorgd... het was vandaag voor het eerst dat zij als

rijkste in de familie, en zij werd daarom ook door allen met de onopzettelijke hoogachting behandeld, die rijke lieden steeds genieten. Wies zelf moest er inwendig een beetje om lachen als zij bedacht hoe zij vroeger in dit huis altijd slechts een soort schaduw geweest was van de nu gestorven erftante, steeds alleen maar de „goeie Wies”, van wie men allerlei diensten verlangde, die nooit vermoeid mocht zijn of geen zin mocht toonen, van wie niemand ooit had verondersteld dat zij er haar eigen wenschen op na kon houden. Nooit had iemand rekening met haar gehouden, nooit haar een genoeg bereid.

De aardige, jonge nichtjes waren met bloemen en handwerkjes bij tante gekomen, ... maar nooit hadden zij een woord met Wies gewisseld, nooit haar eens gevraagd op een van hun partijtjes of dansavondjes te komen. Neen zij, Wies, was er altijd slechts geweest om haar tante te begeleiden, haar mantel en paraplu te dragen, uren achter elkaar domino met haar te spelen of haar voor te lezen en des nachts op te staan om valeriaan of warme doeken voor haar te halen.

Wel is waar had de gestorven tante steeds veel menschen om zich heen gehad, maar wat was daar voor een gezelligheid aan geweest? Er kwamen slechts zeurige oude dames en dikke heeren op leeftijd, tusschen wie haar jeugd reeds in den knop was verdord.

Terwijl zij daarover zoo zat na te denken hoorde zij opeens de scherpe stem van de vrouw van den consul, die het luide gesprek om haar heen overstemde met de vraag: „Nu Dora, wat scheelt er aan? Heb je er soms spijt van dat je zoo maar botweg met je tante gebroken hebt?”

„Lieve Hemel,” dacht Wies, „wat is dat tacteloos! Misschien is het wel zoo, doch moet ze dat die arme Dora nu maar zoo vierkant in haar gezicht zeggen?” Het zou trouwens heel onlogisch zijn, als Dora zich nu over haar tante ergerde, want zijzelf had kunnen weten wat het gevolg van haar eigenzinnigheid zou zijn. Dora was indertijd bij haar tante vandaan gegaan, had verklaard, dat zij dit nuttelooze, leeg leven niet langer lijden kon, dat zij haar leven een inhoud wilde geven. En zij had het doorgezet dat haar voogdes haar kleine vermogen had besteed om haar te laten leeren; zij had gestudeerd en was nu leerares aan een gymnasium. Tante had haar die ondankbaarheid en die doordrijverij — zooals ze het noemde toen Dora met haar wenschen voor den dag was gekomen — nimmer vergeven en nu zat Dora daar en ze had niets geërfd, en zij, de geduldige, onderdanige Wies was nu de alleen-erfgename van al de rijkdommen geworden. „Het zou wel minder hatelijk geweest zijn,” dacht zij, „als alles anders was gegaan, maar ik heb mijn erfenis waarachtig zwaar genoeg verdiend.”

Aan het andere einde van de tafel zei er juist ook iemand: „Het moet eerlijk erkend worden, dat tante vaak een beetje eigenaardig was!”

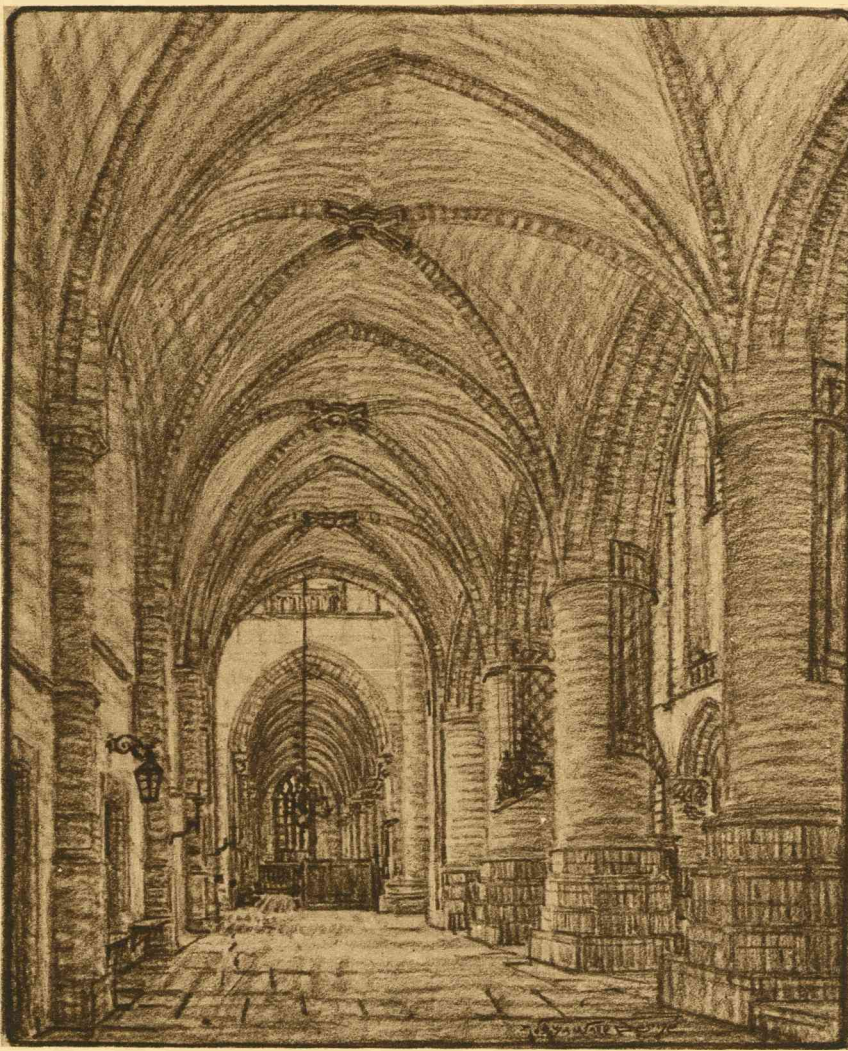
„Zeg maar gerust, dat ze af en toe echt onhebbelijk kon zijn,” riep tante Kerker zonder een blad voor haar mond te nemen uit. „We behoeven elkaar niets wijs te maken. We zijn toch onder eigen.”

De anderen gaven haar meer of minder gelijk, ondanks Wies haar voorhoofd een beetje fronste. Ze waren eigenlijk geen van allen goed te spreken over tante, omdat er niemand iets gekregen had behalve Wies. Maar dat konden ze natuurlijk niet zoo onomwonden zeggen.

Na het eten werd de koffie gebracht. Wies presenteerde er fijne marsepein-koekjes bij. Toen zij het fraaie bijna doorzichtige koekdoosje van Chineesch porcelein voor haar zuster hield, zei ze goedig: „Neem er maar twee tegelijk!” En toen haar aankijkend, riep ze opeens uit: „Hemel, Dora, je ziet er eigenlijk niets goed uit! Het viel me gisteren reeds op, maar ik heb er in de drukte niet aan gedacht het je te zeggen.”

Dora lachte een beetje en zocht twee koekjes uit, terwijl ze antwoordde: „Ja, je moest ook maar eens weten hoe een last en moeite die kinderen je bezorgen! En vooral die van een jaar of veertien, die zijn soms zoo obstinaat alsof de booze in hen huist. Als je je niet steeds met alle macht wilt handhaven, zou je er heusch onder komen.”

Ze zei het met een heimelijk plezier, want ze besefte maar al te levendig hoe de kleine wederwaardigheden op school haar eigenlijk juist frisch en opgewekt hielden, zooals een gestadig briesje het water behoedde voor stilstand en daarmee voor bederf. Maar een oogenblik later begreep zij hoe er uit de woorden van Wies heel iets anders gesproken had dan eenvoudige deelneming: het was een stille triomf ge-

Intérieur Groote of St.-Bavokerk te Haarlem.

Voor- en achtergedeelte van den linker zijbeuk. — Naar een teekening van Jos v. d. Wall Perné.

bezitster van de geërfdde rijkdommen gasten bij zich ontving. Want de eenvoudige koffietafel op den dag der begrafenis zelf, waaraan ook de vrienden en kennissen van haar overleden tante hadden aangezet, kon men eigenlijk niet meer rekenen. Wel was de tafel in verband met de droeve aanleiding tot het samenzijn ook nu niet met bloemen versierd, maar de zware zilveren lepels en vorken en 't fraaie gebloemde porcelein „zetten toch wel eenigen luister bij”, zooals tante Kerker opmerkte. Zelfs de kostbare opengewerkte fruitmand van Saksisch porcelein stond op de tafel en pronkte met de prachtigste sinaasappelen, bananen, noten en geconfijte dadels. En hier en daar stond ook een flesch wijn, „alles prima kwaliteit”, zooals oom Kerker zei. En oom Kerker had er verstand van.

Ja, Wies die kon het nu doen! Zij was sinds eenige uren de

Ûggen met ossen in Limburg.

weest! Ja, triomf, want Wies wilde haar doen voelen dat zij een moeilijk leven gekozen had, terwijl zij, die bij haar tante gebleven was, kalme dagen had gehad en nu, dank zij de erfenis, tot aan haar levensavond altijd hebben zou. En toen zij deze gedachte tot een eind gedacht had, glimlachte zij nog een keer en keek Wies onbevungen aan.

„Maar zooals je ziet, leef ik! En wel wat je leven noemt! Wat beteekent alle rust en alle zorgeloosheid indien deze verbonden zijn aan onnutte en de herinnering onwaardige dagen? Gelèefd heeft men toch slechts in diè uren, waarin men iets gedaan, tot stand gebracht heeft!”

Terwijl zij sprak, was er om haar heen een kleine stilte ontstaan, en ze zag met eenige verlegenheid dat alle familieleden haar met verwondering aankeken. Dát waren geen theorieën die in de familie opgeld deden! Tante Lies zei dan ook zachtjes tegen Wies: „Nu ja, dat zijn maar van die rede-neeringen waarmee ze zichzelf tracht te troosten. Iedereen, die de druiven niet gekregen heeft, zegt naderhand dat ze zuur waren. Maar inwendig zal ze heusch wel spijt voelen als ze ziet wat ze door haar eigenzinnigheid is misgelopen!”

Wies knikte. Zij wist het: Dora had eigenlijk de gansche familie tegen zich. Een beroep uitoefenen beteekende toch altijd noodig hebben het te doen. En terwijl Dora zich op school afmatte, verkleinde zij om zoo te zeggen de huwelijksvooruitzichten van haar jongere nichtjes. Want nu dacht natuurlijk een ieder, dat de familie het niet zoo goed kon doen, omdat er een van haar in betrekking was!

Onderwijl Wies doorging met snel aangeleerde waardigheid de honneurs van haar huis waar te nemen en de hoog-achting der familie in ontvangst te nemen, werd Dora door de algemeene ontstemming getroffen en genegeerd. Toen zij om zes uur, vroeger dan de anderen, vertrok, hadden de achterblijvenden dan ook het gevoel alsof zij eindelijk iets storends en vreemds uit hun midden hadden verwijderd en alsof zij eerst nu „onder elkaar” waren.

Dien avond ging Wies zeer tevreden slapen. Ja, zij had overwonnen in een levenslangen strijd, en zij had den prijs weggedragen! En nu kwam haar tijd! Nu zou zij gaan leven!

Zij begon na te denken, hoe zij nu van haar leven zou gaan genieten. . . . Maar opeens bemerkte ze met schrik, dat zij zich over dit „hoe” in het geheel geen duidelijke voorstelling kon maken. Als eenig, tastbaar feit, bleef er slechts: dat tante er niet meer was!

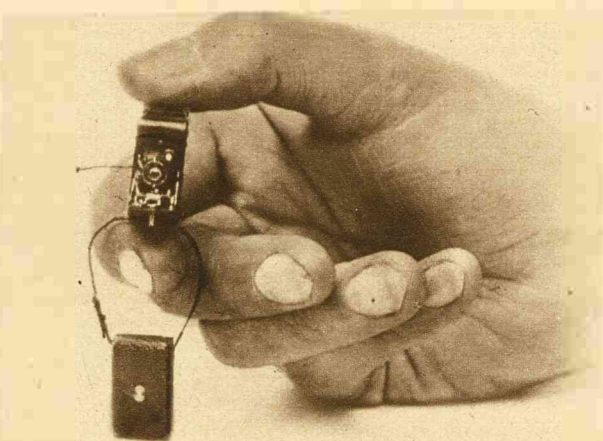
Wies ging overeind zitten in haar bed. Als een plotselinge schrik was het over haar gekomen, alsof een plotselinge bliksemstraal opeens iets in een helder licht had gezet wat zij tot op heden niet gezien had! „Was er dan iets om in te halen?”

Opeens hoorde zij in de stilte van den nacht weer wat Dora zoo vaak gezegd had en wat zij steeds als onrijpe praatjes had beschouwd en waar zij om gelachen had. . . . en nu was het opeens wààr! Neen, zij kon niets inhalen, de verloren jaren keerden niet weer. Zij had haar kostbare, niet te vervangen jeugd weggegeven, goed verkocht, zooals zij had gedacht. Nu echter zag zij, dat men er haar iets waardeloos voor in ruil gegeven had. Het geld gaf haar niets terug van hetgeen zij verloren had. Zij kon slechts verder leven zooals zij het gewend was. Misschien kon zij nóg lekkerder eten, zich nóg mooier kleden, nóg vaker een vervelende partij geven. . . . maar anders ook niets. Zij had geen neiging, geen talent ontwikkeld, er was niets wat haar leven eenigen inhoud kon geven dan de beuzelarij die het tot nu toe vervuld had. Ze voelde ineens dat

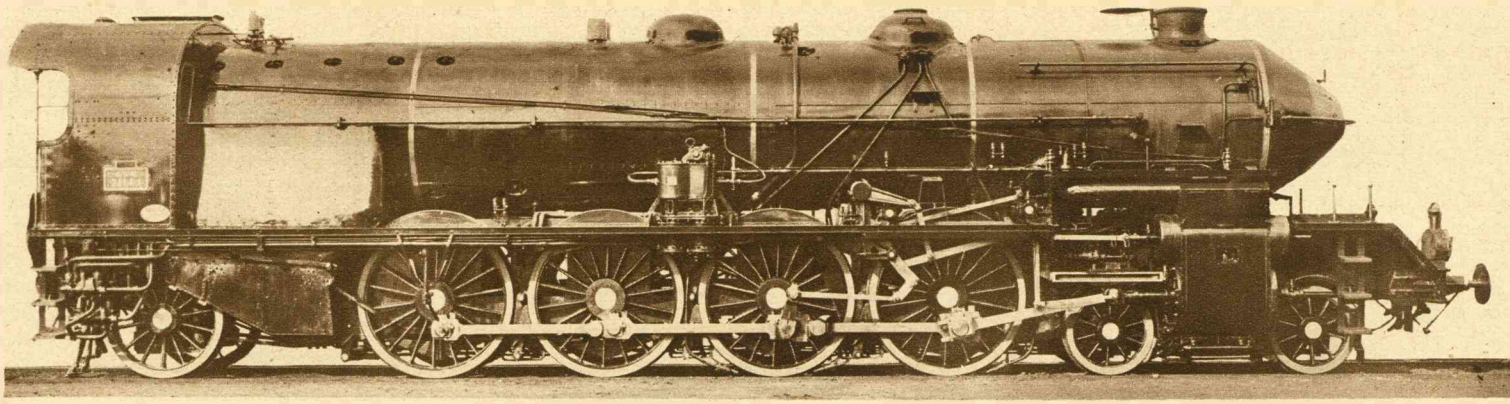
Koken op ijs!

Een Amerikaanse vinding, die wel origineel is, doch voor de praktijk des levens weinig betekenis heeft. Tusschen den dubbelen bodem van den theeketel bevindt zich vloeibare zuurstof, die een temperatuur heeft van -344°C . De temperatuur van het ijs waarop de ketel staat werkt in tegenstelling hiermee als hitte, met het gevolg dat het water gaat koken.

Het kleinste fototoestel der wereld.

In Amerika wordt dit toesteltje niet alleen door amateurs, maar ook door de crimineele politie gebruikt.

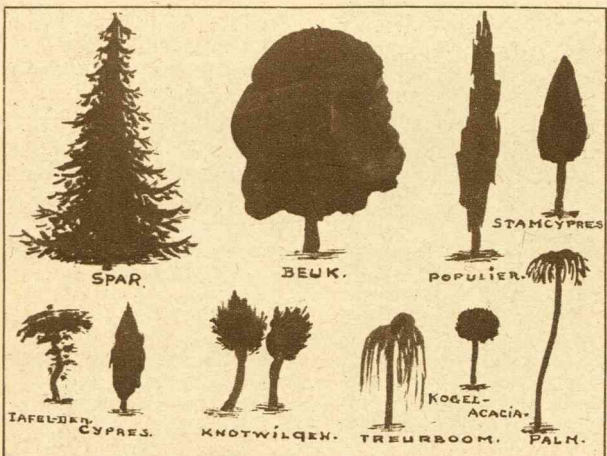

De zwaarste sneltreinlocomotief van Europa,

in dienst op de lijnen der P. L. M. tusschen Parijs en Lyon, op het traject Laroche—Dyon. De machine, die 2500 P.K. kan ontwikkelen, weegt 185 ton en kan treinen met een gewicht van 600 ton met een snelheid van 75 à 80 K.M. per uur tegen de helling optrekken.

Het Boomensilhouet.

Ieder onzer kent wel het karakteristieke beeld, dat sommige boomen geven aan de gezichtskim van den horizon. Naarmate de omlijning van de gedaante van een boom scherper is, teekent het silhouet van den boom zich des te duidelijker af. Een Italiaansche populier en een spar kan men reeds op zeer grooten afstand onderscheiden. Veel moeilijker is het om de zware loofboomen, de eiken,

beuken, linden en kastanjes op grooten afstand bij name uit te zoeken. Juist dit karakteristieke boomensilhouet vormt voor den park- en tuinarchitect een dankbaar onderwerp voor toepassing in de systematische groepeerings van groote aanplantingen. In talrijke parken en plantsoenen zien we hier en daar kleine groepjes populieren aangeplant, in den regel niet meer dan drie of vijf bij elkaar. Ook in ons mooie Hollandsche landschap speelt het boomensilhouet een belangrijke rol, vooral dat van den knotwilg. Algemeen bekend is het prachtig silhouet van het hooggeboomte langs de randen van het Gooi, vooral bij 's-Gravenland en Loosdrecht, alwaar de bosschen reeds op uren afstands als een breede donkere rand boven de groene vlakte der weilanden zichtbaar zijn. Prachtig is ook het boomensilhouet van de Vechtstreek, welker talloze iepen, beuken, linden enz. in het polderlandschap een zeldzaam mooie onderbreking vormen en over tientallen kilometers den horizon geheel beheerschen. De wondermooie omlijning van het boomensilhouet komt wel het beste tot uiting bij ondergaande zon of wanneer de maan in den avond of nacht aan den horizon verrijst. Zeer bekoorlijk is de weerspiegeling van de contrasteerende vormen van boomensilhouetten in het water, waarvan in de park-architectuur bij den aanleg van groote vijvers dan ook kwistig partij wordt getrokken. In de tuinbeplanting zien we de toepassing van karakteristieke boomvormen in de gedaante van treurboomen, pyramidale of kolomvormige cypressen e.a.

In de boschrijke streken van ons land wordt ons gezichtsveld beheerscht door de fijne, spitse toppen van dennen en sparren; in het Maasdal van Limburg overheerschen op onderscheidene plaatsen de slanke vormen van ontelbare populieren het landschap. Het landschap van Lombardije bezit een zekere vermaardheid door de vele zuilvormige cypressen langs de wegen. Men beweert zelfs wel, dat de talrijke aanplantingen van populieren in ons

zij alle voorbije jaren onbewust geleefd had van de hoop, dat, wanneer het doel bereikt was, het groote, buitengewone voor haar zou komen.

Maar er was niets nu, alleen de voortzetting van hetgeen er was geweest, was er nu ook. Zij kon niet eens weggaan, ergens anders opnieuw beginnen, want gaf zij den kring op waarin zij tot nu toe geleefd had, waarin zij kennissen en vrienden had en waarin zij iets beteekende door haar geld, dan . . . was zij niets meer . . .

„Niet één van alle minuten, die men ongebruikt heeft laten voorbijgaan, kan een gansche eeuwigheid teruggeven!”

Dat was het! Ja, dát was het!

En temidden van haar rijkdommen begon Wies te weenen, te weenen om haar nutteloos leven, dat, zonder dat zij het zelf gemerkt had, als vervloeid scheen in het niet . . .

NAAR TEXEL

Men gaat per trein, fiets of boot naar den Helder (Nieuwediep) en van daar met het keurig ingerichte stoomschip „de Dageraad” naar Texel.

Wanneer men de haven van Nieuwediep uitvaart, heeft men rechts het fort „de Harssens” en zien we links de groote zandvlakte „Onrust” uit zee oprijzen, terwijl het grootste der wadden-eilanden vlak voor ons ligt. In den inham „de Mok” van de Zuidpunt van het eiland ziet men het kamp voor watervliegtuigen, terwijl men bij helder weer rechts en voor den boeg Friesland's kust en de eilanden Terschelling en Vlieland kan ontwaren.

Na een tocht van ruim een half uur over het Marsdiep bereikt men de haven van Oudeschild, Texel's havenplaats.

Van hier per fiets of bus naar het grootste dorp van 't eiland: den Burg. Doch wie over meer tijd beschikt, make een wandeling over den dijk door Oudeschild en daarna langs een landweggetje naar de 15 M. hoge „Hooge Berg” met prachtig uitzicht over het geheele eiland en over de zee. We zijn hier te midden van de schapen-weiden, die door zoden-walletjes van elkander zijn gescheiden.

De hoofdbron van bestaan voor het eiland is dan ook schapenteelt en elk voorjaar worden er meer dan 40.000 lammeren en schapen, die op de markten te Den Burg en Leiden worden verhandeld, naar den vasten wal verscheept.

Na het boschje „de Doolhof” even bezichtigd te hebben, wandelen we den heuvel aan de Noordzijde af en komen spoedig op den grintweg, dien we volgen tot den Burg, waar men verschillende goede hotels en pensions vindt.

De liefhebbers van zee en strand doen beter door te gaan naar het badplaatsje „de Koog”, waar het badhotel „Prinses Juliana” en enkele pensions zijn. Het strand en de duinen zijn er schitterend en voor vogelliefhebbers een eldorado. Ongeveer 4 K. M. benoorden de Koog heeft men „de Muy”, bestaande uit twee groote duinplassen met broedplaatsen voor tal van vogels.

Ook bezoeken men het Noordelijkst gelegen plaatsje de Cocksdorp, waar zich de Eierlandsche vuurtoren op de duinenreeks verheft, als waarschuwing voor de gevaarlijke zandbanken, die voor het eiland langs loopen.

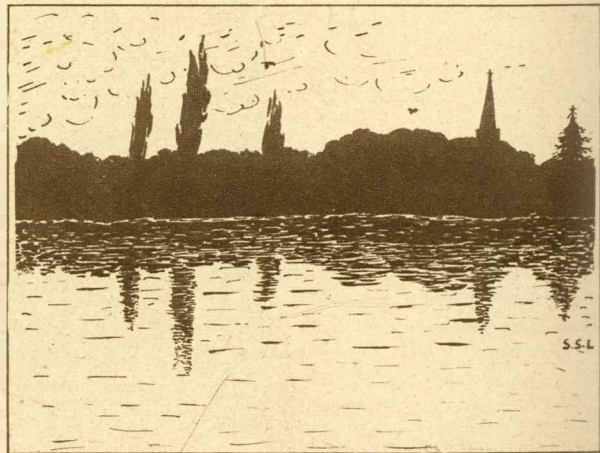
Door de jongelui kan van uit de Cocksdorp een tocht naar Vlieland worden ondernomen. Zij kunnen logeeren in hotel „de Hoop” en 's morgens om 8 uur met Schipper Buys in een vlet overvaren (zeilen of roeien) naar de groote zandplaat „de Hors”, die zich ten Zuiden van Vlieland uitstrekt. Men kan dan met Schipper Buys afspreken, dat hij U 's middags aldaar weer komt terughalen. Men doet het beste de Hors schuin over te steken naar den Noord-

zee-kant, daar deze goed hard is en er gefietst kan worden. Hier volgen men het strand tot het Posthuis en van daar over het fietspad door de duinen naar Vlieland. Dit is een zeer loonende, doch vermoeiende tocht, die menig uur in beslag neemt, vooral, wanneer het pas geregend heeft, dan zakt men op de Hors tot de enkels in het natte zand.

landschap eigenlijk slechts een nabootsing zijn van de cypressen in Italië.

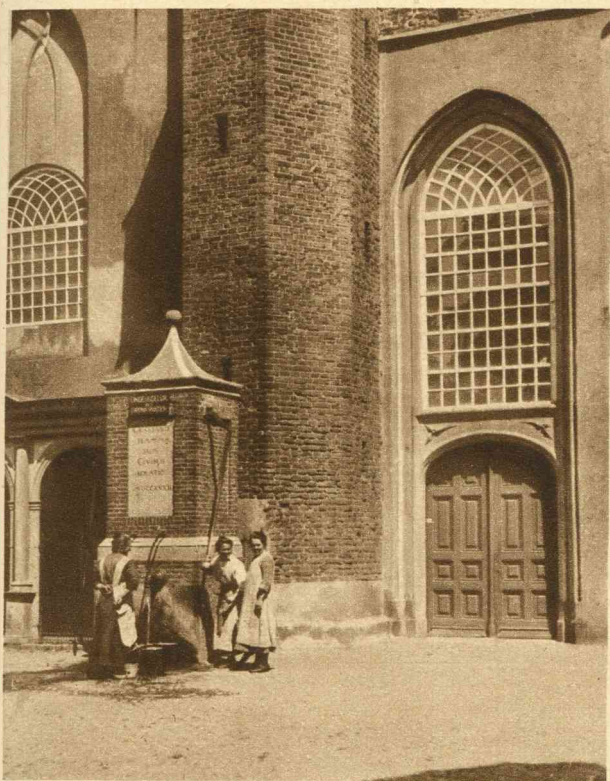
In ieder geval stemt het tot blijdschap, dat in ons land steeds meer de erkenning ingang vindt, dat, ter wille van ons mooie Hollandsche landschap, de instandhouding van ons geboomte een noodzaak is.

S.S.L.

S.S.L.

HET OUDE STADJE BUREN

De bekende pomp bij de Ned. Herv. Kerk.

men in 1806 met de afbraak ervan is begonnen, zoodat ten slotte de sterkte met den grond gelijk werd gemaakt. In 1899 heeft Buren's gemeentebestuur een eenvoudig monument onthuld op de plaats waar eenmaal het kasteel stond, bestaande uit verzamelingen en eenige ineengezette fragmenten van het slot. Toch heeft Buren gelukkig nog een fraai historisch monument bewaard: het bekende Weeshuis, gesticht door Maria van Nassau, de gade van den woesten graaf Philip van Hohenlohe. Deze rechtstreeksche telg van het Vorstenhuis Nassau muntte uit door weldadigheidszin. In 1613 werd het gebouw in gebruik gesteld voor opname van „zes knechtken en zes meiskes" geboortig uit onderzaten der steden van de graafschap Buuren, Leerdam, IJsselstein en Acqooy.

Voorals Prins Maurits stelde later veel belang in deze stichting en bepaalde, dat de weezen uniform gekleed zouden gaan in een laken jurk op den arm voorzien van een M., „in oranje couleur" ter eere van de milde „fundatrice". Ook thans is het grootsche bouwwerk nog een sieraad van de oude veste. Geheel van rooden baksteen opgetrokken, afgezet met banden van zandsteen maakt het een bijzonder aangename indruk.

Voorals de aardige dakkapellen en het sierlijke torentje geven aan het hechte bouwwerk een voornaam cachet. Jammer, dat de massale voormuur wel eenigermate overladen is door een drietal bijzonder groote beelden van Geloof, Hoop en Liefde, welke niet volkomen in overeenstemming zijn met de sobere geaardheid van dit historische monument.

Bijzonder fraai is wel het nevengebouw, vooral van de walzijde af gezien, waar de dakvensters en de smaakvolle trapgevels zoo'n aardig effect geven. Het interieur is in den loop der jaren wel gewijzigd, de oorspronkelijke binnenbetimmering is niet meer volledig aanwezig. Toch loont het zeer de moeite even een kijkje te nemen, temeer daar het gebouw bewaart enkele schilderijen en gebruiksartikelen betreffende de stichteres en Prins Maurits.

Het oude stedeke is dan ook naar we meenen het vorige jaar de eer van een bezoek van onze Koningin ten deel gevallen.

In het jaar 1857 is gelukkig het fraaie bouwwerk afdoende gerestaureerd. Het kerkgebouw der oude stede is in allen eenvoud opgetrokken. Bijzonder fraai is de toren, welke het siert, en vooral

De fraaie molen te Buren

W el zeer oud is dit oogenshijnlijk onbetee- kenende stadje, hetwelk daar toch zoo recht vriendelijk ligt te midden van de lachende Betuwsche weiden en gaarden.

Lezen we zelfs niet in de oude historie, dat in het jaar 772 Hohoward aan het klooster Laresham een hoeve en een slaaf ten geschenke gaf in de villa Buria gelegen in de gouw Testrebenti.

Uitvoerig is de oude stede beschreven in het werk van Huf van Buren, die de voormalige veste noemt een „Kroone Gelderlands".

Ook in de middeleeuwen wordt meermalen Buren genoemd en bijna ieder herinnert zich nog nit zijn geschiedenislessen, hoe in die rumoerige da- der hertog Arnoud van Gelder door zijn zoon Adolf op het slot te Buren werd gevangen gezet.

Zeer nauw is de geschiedenis van dit interessante stadje verbonden aan ons Vorstenhuis.

In 1551 huwde Anna van Egmond, gravin van Buren met Prins Willem van Oranje, en nog heden ten dage voert Hare Majesteit de Koningin den titel van Gravin van Buren. Laten we nu het aardige kleine stadje, hetwelk nauwelijks 1200 inwoners telt, eens van meer nabij bekijken.

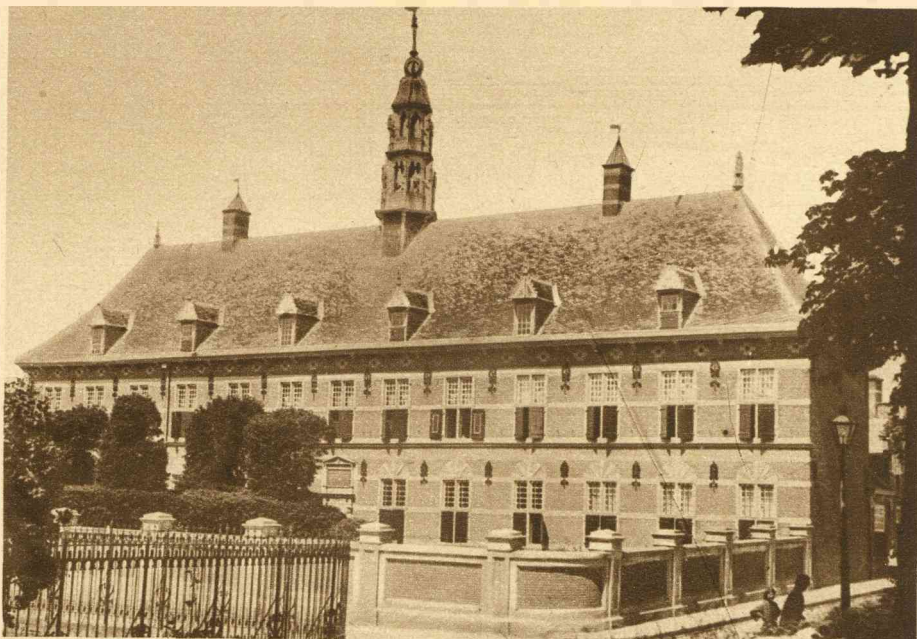
Van het welvarende Betuwsche dorp Geldermalsen af, hetwelk oudtijds met het schilderachtige plaatsje Buurmalsen de Heerlijkheid „Malsen" vormde en ter weerszijden van het lief- tallige riviervtje de Linge was gelegen, valt het gemakkelijk te bereiken. Wel bijzonder fraai is deze gansche omgeving, vooral in den bloeitijd, wanneer er de kerselaren, pere- en appelboomen met hun geurende bou- quetten pronken.

Wanneer men van den Langedijk af het stadje nadert, bemerkt men ter- zij van het dijkje, het- welk naar de eenvoudige stadspoort leidt, een idyl- lische plek, met hoogop- gaand geboomte en be- koorlijk struikgewas van populier en els.

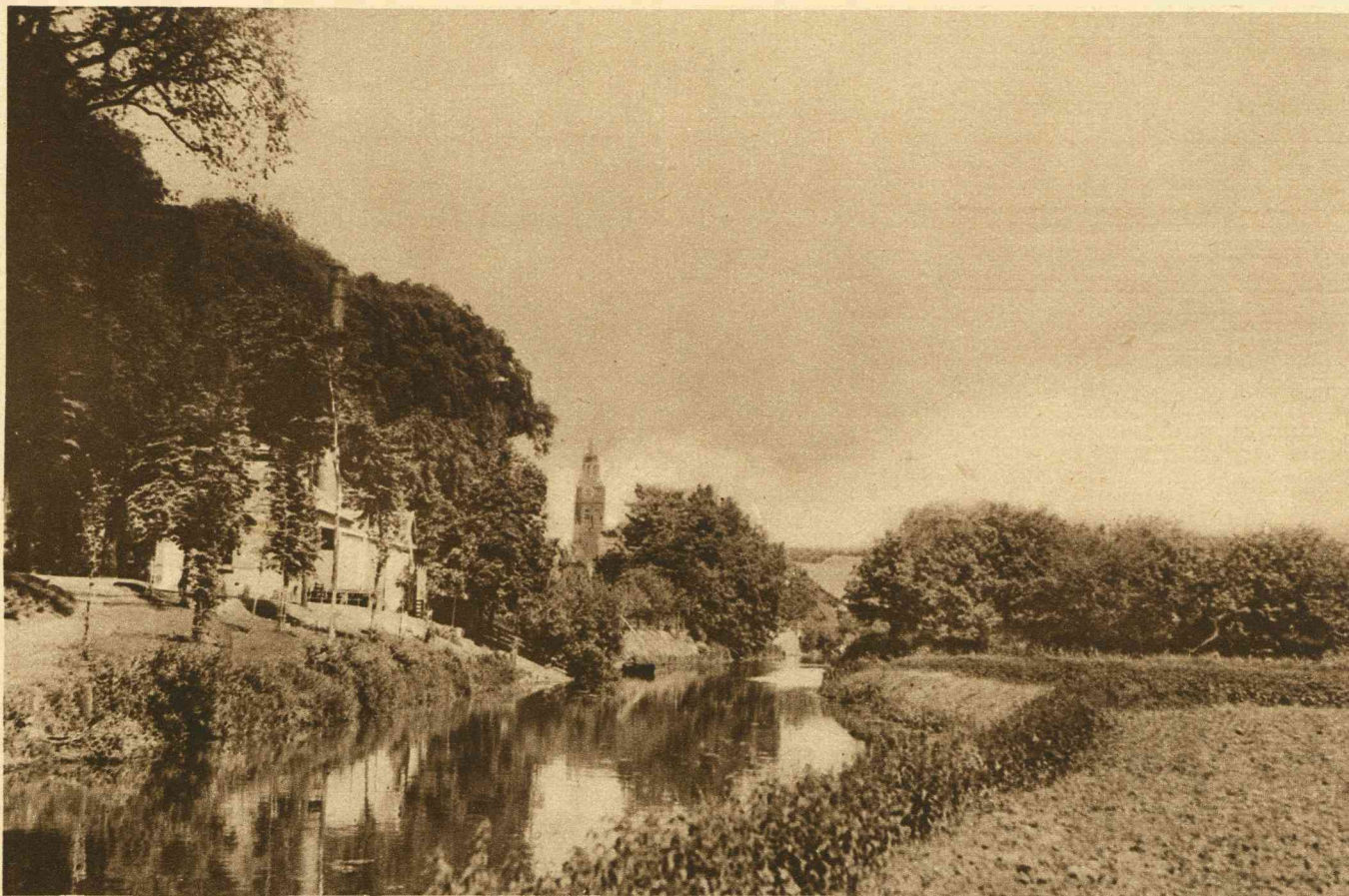
Hier in deze aardige omgeving verrees oudtijds het machtige slot te Bu- ren, één der fraaiste kaa- teelen van ons vaderland.

Majestueus verhief zich de breede slotbrug, deels van steen, deels van hout, voorzien van zeven schoo- ne bogen. Langs deze brug over de breede buiten- gracht leidde de weg naar de voorpoort.

Uit een prachtige vij- ver rees hier het machtige kasteel omhoog met zijn overdekt plein op pilaren rustend. Beroemd was er de schitterende „trionf- zaal", waar de overwin- ningen van Frederik Hen- drik werden verheerlijkt. Volgens de geschiedschrij- vers bevatte het kasteel Buren „zesmaal twaalf kamers" en was het van twee paar torens voor- zien. Te betreuren valt het, dat het grootsche bouwwerk ten slotte der- mate door den tand des tijds had geleden, dat

Het Weeshuis

Gezicht op het stadje Buren

uit de verte schilderachtig boven het hoogop- gaande geboomte uitsteekt.

In de kerk bevindt zich de grafkelder van Maria van Nassau, waar enkele familiën der gra- vin zijn bijgezet.

In 1900 is een bijzonder schoone tombe op haar graf opgericht.

Het Raadhuis biedt weinig bijzonders; alleen de hardstenen trap geeft eenige bekoring.

Naast de genoemde openbare gebouwen maakt het stadje toch ook overigens een bijzonder aar- digen indruk. Al die antieke en verweerde ge- veltjes in rooden baksteen, waarvan sommige honderden jaren oud zijn, geven iets historisch schoon aan het oude stedeke Buren. Die ouder- wetsche breede straten, waar de stilte in hangt met die eigenaardige groote steenen stadspompen, ze geven een sprookjesachtigen indruk.

En dan die bijzonder aardige omwalling, nog herinnerend aan de vroegere veste. Van sommige punten af is het gezicht over die vette, gesapige Betuwe wonderschoon.

Hoe prachtig staat daar op dien hoek nog die groote korenmolen, moeizaam zijn loome wiken draaiend door het zwoele lentezuchtje. 't Is, of ze u buigend groeten, die staag wisselende lange molenarmen.

Schoon is vooral de oude stede aan de zijde van de Korne, het liefallige zijriviervtje van De Linge: „t kleine revierke", hetwelk de vrucht' bre Bat-ouwe in de lengte doorsnijdt.

Neem er eens een kijkje van die Korneoovers bij Buren in den bloeitijd, wanneer langs de hooge wallen de kerselaren geu- ren met heur sneeuw Witte wade en neerbuigen over het heldere water van het kleine, liefallige stroom- pje. Dan droomt er het oude stedeke te midden der lentepriacht en ver- telt sprookjes uit roem- rijk verleden. We kunnen dan ook ten volle instem- men met den dichter Rub- bicus die zijn „Catsania Burens" aanvangt met deze woorden:

„Het stadje waar ik woon
(is zeer wel gelegen
Te midden van het land be-
(dekt met welig graan;
Men gaat er in en uit op
(schoone goede wegen
Als in den zomertijd de
(kwartels vrolijk slaan."

D*.*

KOBUS ZALIGER

Eigenlijk waren de Jansens nog in de wittebroodsweken, en nu was het om zoo te zeggen al homeles. Niet dat er met zooveel woorden ruzie was tusschen hen, maar heelemaal bôteren deed het toch ook niet. Juffrouw Jansen had buien van neerslachtigheid, van „sjagrijnigheid” noemde haar man het; urenlang kon ze zitten tobben, recht voor zich uitkijkend, op al zijn gevraag wat er toch aan haperde kreeg hij geen antwoord, en dan gaf hij het maar op en werd van den weeromstuit even sjagrijnig als zijn wederhelft.

Een reuzen-tegenvaller was het voor dien braven Jansen. Wat had hij zich veel voorgesteld van hun huwelijksleven... Verlieft tot over zijn ooren op de knappe weduwnaar uit de kolenij, waar hij sedert hij in de buurt woonde zijn inkoop ging doen, had hij geen rust gehad voor hij haar, zooals de ouderwetsche romanschrijvers het uitdrukten „de zijne had mogen noemen”. En nu het werkelijk zoo ver gekomen was, zou Jansen in den zevenden hemel geweest zijn, indien bovengenoemde sjagrijnigheid hem zijn geluk niet had vergald. En had ze nu nog maar gezegd wat er aan scheelde, misschien was er dan kans geweest, dat hij er iets aan had kunnen doen. Maar neen, geen woord, geen klacht kwam over haar lippen.

Tot op een nacht de onthulling kwam. Hij lag wakker en overpeinsde zijn ellendig lot, toen hij zijn geliefde wederhelft naast hem in haar slaap eensklaps vage en verwarde woorden hoorde uiten. Met gespannen aandacht luisterde hij, en opeens vernam hij een klank, die hem bovenmatig ontstelde; zeker wist hij het niet, maar hij meende den naam van haar overleden echtgenoot te hebben verstaan: Kobus...

De jaloerschheid stak hem als een angel. Kobus! Kobus! Het was voor den ongelukkigen echtgenoot om het te besterven.

„Wat wat zeg je?” stotterde hij in zijn namelooze verwarring, terwijl hij de schuldige, of de onschuldige, of hoe u haar noemen wilt, in elk geval zijn eega, vrij onzacht door elkander schudde.

„Wat wat gebeurt er?” stamelde de arme vrouw verschrikt.

juffrouw zoo en zoo in de straat was opgelopen, en de gefolterde Jansen werd als door een onzichtbare macht gedreven naar de noodlottige plek, waar de laatste hand aan zijn narigheid gelegd moest worden. Hij betrad de slaapkamer, en vond die nog onopgeruimd; overal waar het oog reikte lagen de toiletbenodigdheden zijner echtgenoot: kammen, borstels, een aantal flesschen, dozen, potten, veel kwikjes en strikjes, en in een open kapdoos een ... mansportret. Met sidderende hand nam Jansen het portret op, en jawel, er was geen twijfel mogelijk: „Aan mijn beminde Da. Uw u zielsliefhebbende Kobus” stond erop geschreven. Hij bekeek het gezicht eens goed. Mooi vond hij het niet. Dat zou trouwens ook wel wat veel gevegd zijn. Eigenlijk vond hij het afschuwelijk. Een ietwat dom, verwaten gezicht met bakkebaarden, een pince-nez met een koord, een steil opgekamde kuif, en een veel te wijden, liggenden boord met een gestippelde lavallière-das eronder. Jansen was in den aanblik als verslonden. En hij bleek daarbij nogal critisch ook. Die kuif vond hij misselijk, die bakkebaarden verachtelijk, dien wijden boord met stippel-das gruwelijk. Maar, zoo moest hij bekennen, afgezien van elk onderdeel op zichzelf, dit geheel had zijn vrouw weten te bekoren, meer dan hij blijkbaar ..

gunst te winnen: hij moest alles in het werk stellen om zoo veel mogelijk op Kobus zaliger te lijken. En eenige dagen later verscheen hij voor haar oogen met een wijden afzichtelijken boord om den broedmageren hals, die hem wel een kwart eeuw ouder lijken deed. Zij zei geen boe of ba, maar hij meende te bespeuren, dat haar nerveuze geprikkeldheid ten opzichte van zijn voorkomen een weinig minder was. En hij ging voort in de goede richting: een paar dagen later had hij het haar een beetje naar boven gekamd. En, was het verbeelding of werkelijkheid? Het scheen hem toe, dat de zenuwachtige afkeerigheid, die zij hem steeds betoonde, een weinig minder erg werd. Haar gepijnigd zenuwgestel leek wel een weinig die oude sjagrijnigheid te boven te komen. Hij meende nu op den goeden weg te zijn om haar van haar weerzin tegenover zijn persoon te genezen. Als ze eerst haar nerveusheid maar te boven is, dan volgt de rest vanzelf, zoo dacht hij. Toch ging het naar zijn smaak niet in voldoende vlug tempo; haar geringe toeschietelijkheid kon zijn minnend hart niet bevredigen. En hij peinsde en peinsde...

Eindelijk waren de omstandigheden hem gunstig; hij moest voor de zaak, waar hij als kantoorbediende werkzaam was, een heele maand op reis. Hoewel deze scheiding van zijn geliefde wederhelft hem meer dan tegenstond, toch was er voor hem blijkbaar aan die reis ook iets, wat hem aanstond, iets, waarover hij zich dagen van tevoren al in het geheim zat te verheugen. Urenlang kon hij zachtjes glimlachend en tevreden hoofdknikkend zitten zwijgen, en haar meerdere of mindere sjagrijnigheid leek hij nu nauwelijks te bemerken, als ware zijn geest in beslag genomen door iets grooters, iets gewichtigers...

De dag van het afscheid brak aan. Hij was niet eens bijzonder hartelijk, en dat zij het al evenmin was leek hij niet eens op te merken; er was een soort van blijmoedige afwezigheid aan zijn geheele doen, waar de kleine dagelijksche werkelijkheidjes op afstuitten; het leek of zijn geest reeds met een groote op handen zijnde vreugde was vervuld...

De maand was voorbij. Juffrouw Jansen had gedurende dien tijd ruimschoots gelegenheid gevonden om haar onvrindelijkheid tegenover haar echtgenoot te overpeinzen en te betreuren, en zij had zich stellig voorgenoemen hem voortaan hartelijker te bejegenen.

Het uur van zijn thuiskomst was daar. De deur ging open, en Jansen, ja, hij was het, al zou men het niet zeggen, ... Jansen,

FOTO'S VAN DE ONVOLPREZEN VELUWE

Jonge herder met zijn kudde en hond.

Koffiedrinken. — Veluwsch intérieur (Doornspijk).

En buurpraatje op het land.

„Er is er is ...,” hakte Jansen, maar plotseling voelde hij, dat hij met zijn jaloerschheid bij haar niet aan boord kon komen, te meer daar hij op haar vraag wat ze dan wel had gezegd, zou moeten antwoorden met den verafschuwden naam, dien hij niet zonder groote ontroering over de ijverzuchtige lippen zou kunnen krijgen.

„Er is niets,” steunde de beproefde man.

„Maar maar vroeg je me niet, wat ik zei?”

„Eh eh”

„Hèb ik dan wat gezegd? In mijn slaap?” deed ze. En ze sprak, zoo leek het hem, op angstigen toon. Hij was er nu wis en zeker van, dat ze den overleden Kobus nog liefhad, dat ze vreesde in haar slaap iets over hem hardop gezegd te hebben.

„Ik geloof, dat ik zelf gedroomd heb,” maakte hij er toen maar van.

De stemming in het gezin Jansen was er door dit nachtelijk incident niet beter op geworden: haar neerslachtigheid was nog verergerd, zijn jaloersche geest tobde er voortdurend over of zijn argwaan gemotiveerd was of uit de lucht gegrepen. O, hoezeer hoopte hij nog steeds het laatste! Maar helaas, het mocht niet zoo zijn. Op een dageens onverwacht vroeg thuiskomend, trof hij zijn vrouw niet. Het hitje vertelde hem op zijn vraag, dat haar meesteres even bij

Gedruisch beneden in de gang stoorde hem in zijn martelende overpeinzingen. Hij legde de foto weer op zijn plaats, en verliet het vertrek.

Eenige dagen daarna was zijn vrouw weer neerslachtiger en nerveuzer dan ooit. En hoe meer hij zich beijverde om haar te bevallen, hoe meer zij op hem aan te merken had. Juist had hij zijn toilet gemaakt om naar een receptie van een zaken vriend te gaan, die ondertrouwd was, en onderdanig vroeg hij aan zijn eega of hij voldoende netjes uitzag.

„Om je de waarheid te zeggen,” antwoordde ze, „ik vind die staande boord afschuwelijk. Hij staat je gewoonweg beroerd.”

Gemelijk keek hij haar aan. „Zij houdt meer van die miselijke liggende boorden, en dan liefst drie nummers te wijden, en met een gespikkelde lavallière eronder,” dacht hij.

En nu herinnerde hij zich, hoe al haar vroegere aanmerkingen op zijn kleeding en zijn geheele uiterlijk altijd verband gehouden hadden met dat portret. Zoo had ze hem eens aanmerkingen gemaakt over zijn platgekamde haar (waarbij zij aan de kuif van den overleden Kobus gedacht moest hebben), over zijn sjofelen ijzeren bril met de logge veeren, die zijn ooren nog verder van zijn hoofd af leken te drukken dan ze toch al waren, (zij dacht daarbij vermoedelijk aan Kobus' slijk lorgnet met het aanstellerige koord), enz.

Ha, hij begreep thans wat hem te doen stond om hare

geheel à la Kobus zaliger vermomd, het lorgnet met afhangend koord, een overmatig wijden halsboord als een décolleté, een gestippelde lavallière, en in die maand tijds welig uitgegroeide bakkebaarden, stond met uitgebreide armen vóór haar. De uitwerking was ontzettend. Bleek als een doek en de oogen verwilderd van schrik, weerde de ongelukkige vrouw met gezwaai van de bevende handen de zonderling toegetakelde verschijning af. „Schim van mijn dierbaren Kobus,” ijde ze, „kwel me niet langer. Ik beloof u, dat ik nimmer uwe nagedachtenis ontrouw zal worden door mijne liefde op een onwaardige over te brengen.”

Dat dit welkom-thuis den minnenden echtgenoot niet erg meeviel, behoeft geen betoog; het was zoo heel andersbedoeld. De juffrouw kreeg een nare zenuwstuipt, en de slepende nerveuze aandoening, die zich daaruit ontwikkelde, was van dien aard, dat de behandeling, welke Jansen voordien van zijn eega ondervond, er slechts kinderspel bij was. Een vroegtijdige dood maakte gelukkig een eind aan Jansen's droevig bestaan. Troosten wij ons, lezers, met de overdenking, dat sommige gestalten nu eenmaal de levenden niet waardeeren voor ze goed en wel gestorven zijn, (booze tongen fluisteren, dat zulks ook het geval was met den onvergetelijken Kobus), en de gevoelige vrouw thans haar kostbare liefde op den dooden Jansen overbracht. En feliciteeren we ten slotte haar derden echtgenoot.

DE OOIEVAAR EN ZIJN TOEKOMST

DOOR A. B. WIGMAN

In de pralle Juli-zon, die zenderend en blakend van hitte alle menschen doet zoeken naar schaduw, zitten de vier jonge ooievaartjes hoog op het ronde horst in den top van den eik, waar geen spiertje schaduw komen kan en waar hoogstens het nauw merkbare windje wat koelte geeft.

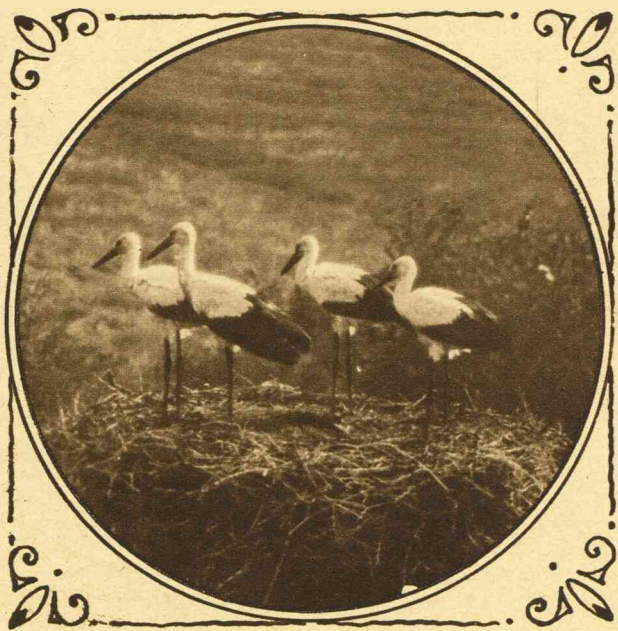
Toch is dat maar heel weinig, zoodat den kleinen de broeierige warmte haast te machtig wordt en zij met open snavels staan te hijgen op den nestrand. Van tijd tot tijd fladdert er een omhoog en zijn wiekgeklap beweegt de verstikkende lucht om het horst, maar veel verfrissing geeft zoo'n in apathie bewogen ventilator niet daarboven in de brandende namiddagzon van den volzomer. Het is maar goed, dat de oude nu en dan met wat in den krop meegebracht water, het huishoudinkje besprenkelt en zodoende verademing aan de jeugd brengt. Men heeft er lang aan getwijfeld, of dit wel werkelijk gebeurt en nog gelooft iedereen er niet aan. Betrouwbare onderzoekers, met een nest onder hun directe bereik, hebben daar veel tijd en moeite aan opgeofferd, doch kwamen tot geen positieve observatie. Anderen echter wel — ook eenvoudige boeren en buitenlui — en daarom valt aan te nemen, dat deze besproeiing een individuele eigenschap is. Wie in de vakantie kans heeft op een ooievaarsnest en zulke dingen waarneemt, moet zijn licht niet onder de korenmaat stellen, maar 't mij eens melden.

Intusschen is die gelegenheid gering, want het gaat den uivers niet voor den wind de laatste jaren. Allerlei omstandigheden zijn daarvan de oorzaak: drooglegging van plassen, reguleering van moerassen, melioratie van voor de soort geschikte gebieden, drainage en ontginning, allemaal dingen die voor het welzijn en de expansie der menschen van groote betekenis zijn, doch die den vogels schade

Ooievaarsnest op 't kerkedak.

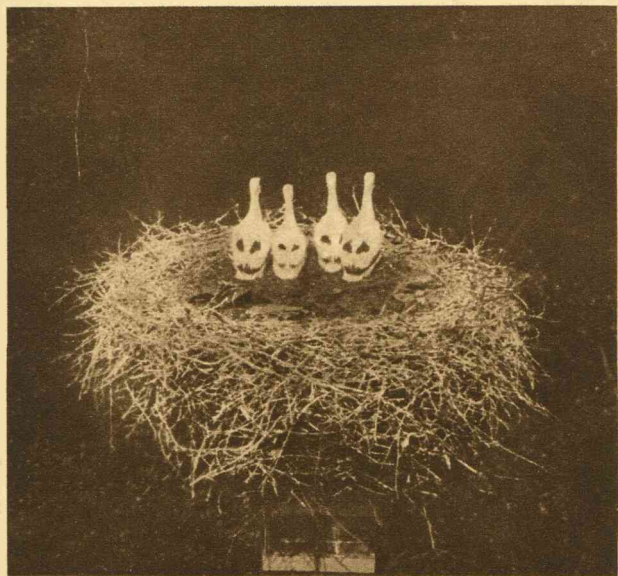
van het u in den aanvang geschilderde nest, niet zijn leven gelaten bij een poging tot diefstal van kuikens bij een arbeider aan het kanaal. Nu door den drogen zomer letterlijk menige voedselbron is opgedroogd, heeft deze vogel, die vier bijna volwassen jongen te verzorgen had, zich noodgedwongen aan die kuikens vergrepen en

Een veelbelovend kwartet.

moest dat met den dood bekoopen. Ik heb dit nest vele jaren onder observatie gehad, het wordt elk seizoen opnieuw betrokken, in tegenstelling met 5 of 6 horsten in den omtrek, die successievelijk onbewoond bleven, en daarom deert het wegschieten van dezen uiver mij. Had die schutter zich bij den boer gemeld, inplaats van er mir nichts, dir nichts op los te branden, dan ware hij in geld of natura stellig ruimschoots schadeloos gesteld en hadden wij onzen ooievaar nog. Nu heeft de overgebleven echtgenoot de handen vol als ik dat zoo eens zeggen mag — aan de opvoeding der jongen en ik houd het hart vast, als ik bedenken, hoe ook deze nog eens het ongeluk van den ander deelt. Want dan is ook der jongen lot bezegeld. Gaat het nog een paar weken goed, dan kunnen ze op eigen wieken drijven en dient althans deze nakomelingschap alweer tot versterking der zoozeer gedunde ooievaars-gelederen van West-Europa.

Deze met ons volksleven zoo innig verbonden vogels schijnen helaas weinig geluk meer te hebben. Sprinkhaan-vergiftiging op groote schaal in hun winterkwartieren voert er velen ten verderve en gerekend naar eenige tientallen jaren geleden is de bevolking werkelijk zeer sterk teruggegaan. Laten we probeeren dezen vogel voor ons land te behouden, door hem de meest strikte bescherming te doen genieten. Het mooie Nederlandsche landschap van den polder en het hooiland kan hem niet missen, zijn kleurige wit-zwart-roode gestalte behoort tusssen 't groen en de bonte bloemen der wei — en toch, hoevele kinderen kennen hem thans nog uit eigen aanschouwing, hebben in de handjes geklapt en hem luid om een broertje of zusje aangeroepen? De poëzie verdwijnt en wij zullen misschien niet eens zoo heel oud behoeven te wezen om in de krant te lezen, dat Holland's laatste ooievaarsnest deze lente tevergeefs

Jongen in de brandende zomerzon.

berokkenen. Daar komt nog bij, dat de reuk van heilige onschendbaarheid, welke den Adebar sedert vele eeuwen omgaf, langzamerhand leelijk begint te tanen, het aureool van onaantastbaarheid verbleekte en menige roodpoot viel ten offer aan het kruit en lood van den al te ijverigen jachtschut, die hem betrapte bij 't uithalen van een nest patrijzen-eieren of 't verorberen van een pas geboren haasje. Want helaas valt de ooievaar van zulke misgrepen niet vrij te pleiten en is hij niet de kikkervanger bij uitnemendheid van onze vriendelijke kinderboeken. Wel blijft hij wettelijke bescherming genieten, maar dat geeft niet veel, zolang daar niet met groote strengheid aan wordt vastgehouden. Anders had een der ouden

Vliegproef.

de vroegere bewoners wachtte. Ik kan het niet helpen, maar ik zie Adebar's toekomst donker in. Daarom ben ik blij, deze mooie en instructieve foto's van dr. G. Eberle uit Lübeck te kunnen publiceren, welke opgenomen zijn voor den bond „Naturschutz" te Berlijn, die zich krachtig beijvert om dezen vogel te behouden.

Bijna volwassen.

Vlieg oefening.

VERMOEDENS VAN MISDAAD

door JERMYN MARCH

Geautoriseerde vertaling uit het Engelsch

4)

„Ja, ja, dat weet ik. Maar hij is toch anders. Anders dan andere knappe jonge mannen, bedoel ik. Om te beginnen, hij doet niet alsof. In 't eerst" — ze lachte zachtjes — „zag hij me gewoonweg heelemaal niet — hij zag me niet, zelfs toen hij tegen me riep. Pas toen hij het arme beest uit de val had bevrijd, had hij tijd om zich om te keeren, en netjes en beleefd tegen me te zijn, en zich voor te stellen. Hij was een beetje verlegen, geloof ik. Hij was in 't minst niet, zooals een Franschman of een Italiaan of eenig ander mensch zou zijn geweest."

„Waarom zou hij? Hij is een Engelschman, en dat zijn na de Schotten de beste," zeide Mrs. Carmichael, haar ontwijfelbaar geloof met soberen eenvoud vaststellend.

De uitlegging scheen Helen niet te voldoen. „Veel van vaders vrienden waren het ook," zeide zij eenvoudig.

Mrs. Carmichael maakte een afwerende beweging.

„Sir Denys is, geloof ik, een gentleman."

„Maar de meeste van die mannen waren toch . . . gentlemen?"

Het meisje maakte de opmerking niet zonder twijfelmoedigheid. Mrs. Carmichael gaf dit toe, een beetje onwillig naar het scheen, en dadelijk daarop verklaarde zij zich nader.

„Gentlemen . . . onder bepaalde omstandigheden."

Helen knikte. Het meisje kwam binnen met den tweeden gang van het eenvoudig maal, en de beide vrouwen zwegen, totdat zij weg was. Daarna vervolgde de jongste het gesprek, waar zij het onderbroken hadden.

„En de omstandigheden zouden geen eenzaam bosch om zeven uur 's avonds toelaten en een onvormelijke kennismaking met een meisje van wie ze niets afwisten. Neen, dat geloof ik niet."

„Je hadt nooit één van hen mogen ontmoeten," zeide Mrs. Carmichael kortaf, en de strenge lijnen in haar gezicht werden dieper. „Jij zeker niet!"

„Mammie, liefste," het kuiltje kwam weer in haar wang, „u behandelt me altijd, alsof ik iets buitengewoon kostbaars was? Ik geloof, dat u in het diepst van uw hart me graag zoudt opgesloten zien, en niemand zoudt willen toelaten om zelfs maar naar me te kijken."

Een zachte blos kwam over het gelaat van de oudere vrouw. Ze antwoordde niet. Er was iets, verwant aan vereering in den zorgvollen, droeven blik waarmee haar oogen rustten op het schoone gelaat tegenover haar en de tengere witte gestalte, die zich afteekende op het raam zonder gordijnen en de duisternis van het door boomen overschaduwde grasveld buiten.

Het meisje was juist binnengekomen met het dessert en Mrs. Carmichael keerde zich plotseling tot haar.

„Trek de gordijnen dicht, Ada," zeide zij. „Dadelijk, als je blijft. Ik kan het gevoel, dat iemand naar binnen kan kijken, zonder dat je hem ziet, niet uitstaan."

HOOFDSTUK III.

Huize Ashwynne was een groot wit gebouw, opgetrokken in een leelijke maar degelijke periode van Engelsche architectuur; wel was er van tijd tot tijd aangebouwd, en een tamelijk groote bezitting hoorde er bij. Het stond zoowat twintig minuten wandelen van de zee en het weelderige stoomjacht van Simon Danvers, de „Ariadne", dat op 't oogenblik buiten White Sands-Bay voor anker lag, was zelden buiten dienst.

Op 't oogenblik waren er slechts weinig gasten. Er waren Mrs. Heathcote; Lady Millicent Weir — ongetrouwd, even over de veertig, schrijfster van wel knappe, doch ongezone romans; James Warriner, een magere, geslagen, zwijgende man, die bijna ieder stuk van de wereld bereisd had, en er weinig over te vertellen wist. Hij deelde de liefde van zijn gastheer voor het water. En de Mortimers.

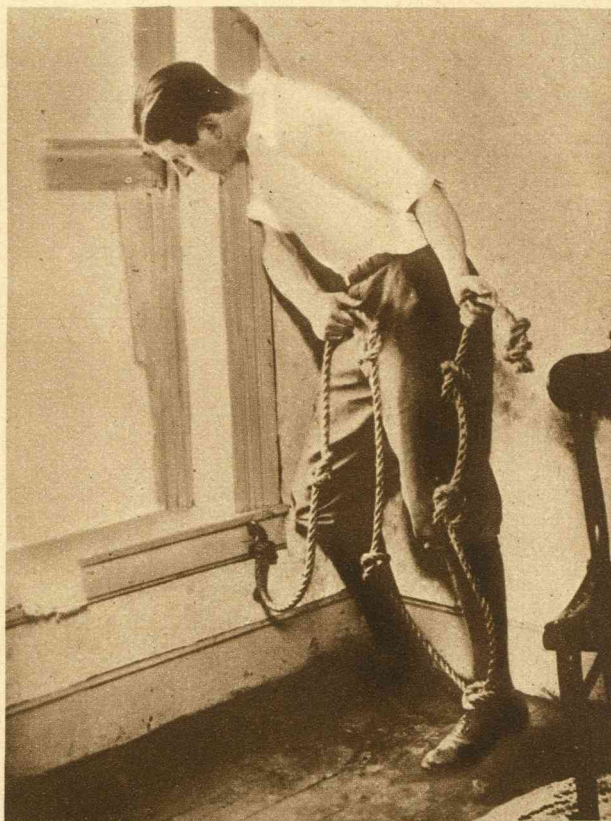
Mrs. Mortimer was een frissche, luidruchtige jonge vrouw, wier horizon ophield bij lawn tennis; terwijl Mortimer behoorde tot een kleine groep van knappe schilders, die den cultus der vormloosheid verworpen hadden voor een bijna scrupuleuze nauwgezetheid in

lijn en detail, waaraan toegevoegd was de rijke kleur-schakeering van 16de-eeuwsche schilderijen. Tot dezen stijl leenden zich de oude Devonshire leemen huizen met strooien daken, helder wit afstekend tegen appelboomgaarden en blauwe lucht, bijzonder goed.

Het bleek echter, dat Mortimer teleurgesteld was geweest over het huisje in de ijzermijn. De ligging, zooals het gebouwd was recht tegen den kant van de oude mijn, maakte het tot een moeilijk onderwerp. Hij had er een paar onvruchtbare uren doorgebracht, en geen levend wezen aanschouwd, dan kippen in een ren, en het zwarte paard, dat stond te grazen op het korte gras in de schaduw van den muur.

Viola Heathcote kreeg er deze mededeeling tot haar groote opluchting uit, vooral omdat haar gastheer het haar duidelijk had doen weten, dat hij haar verantwoordelijk hield, om de rest van het gezelschap ver van die plaats te houden. Wat haar zelf betreft, had zij zich een voorbehoud gemaakt; ze was uiterst nieuwsgierig naar de redenen van zijn volstreckte beslissing, die geen tegenspraak duldde.

Zij veronderstelde, dat er zeer waarschijnlijk geheimen in Simon Danvers's leven zouden zijn; hij was een man, van wien niet kon verwacht worden, dat hij zich zou laten beïnvloeden in een handeling door de bezwaren, die een gewoon, zich naar de wetten voegend mensch zouden weerhouden, en in ieder geval was zij geneigd te veronderstellen, dat de machtigen in den

En eenvoudig reddingsmiddel bij brand

is in verscheidene Amerikaansche hotelkamers aangebracht. Het bestaat uit een touw met knopen op geregelde afstanden, dat onder aan de vensterbank is vastgemaakt. In geval van brand werpt men het naar buiten en laat er zich langs afzakken. Eenvoudig, practisch en . . . voor velen zeker geruststellend!

groothandel zich lieten regeeren door speciale, alleen voor hen geldende wetten.

Ze had zich voorgenomen de eerste de beste gelegenheid, die zich voordeed, te gebruiken, om een kijkje te nemen bij de hut in de oude mijn, en die gelegenheid deed zich reeds een week later voor.

Danvers was naar Londen gegaan voor een nacht, voor zaken, en had hij zijn chauffeur gezegd hem af te halen van den trein, die den volgenden dag om tien minuten over zes zou aankomen.

Dien middag wachtte Mrs. Heathcote tot iedereen zijn plannen gemaakt had, om zich te amuseeren. Zij zag, dat Mrs. Mortimer en Mr. Warriner zich klaarmaakten voor een inspannende tennis-match, en dat Lady Millicent zich onbeweeglijk in de schaduw gezet had met een pak papieren en een voorraad cigaretten. Zij overtuigde zichzelf, dat Sydney Mortimer zich met zijn schetsboek naar het dorp had begeven, en toen, nadat zij zich verzekerd voelde, dat niemand haar meer gezelschap zou aanbieden, ontdekte zij, dat ze wenschte te gaan zwemmen.

Met een groote parasol boven haar hoofd en haar bad-gerei onder den arm dreutelde ze het achterweggetje af, naar een hollen weg, die met groote bochten zich kronkelde tusschen hagen, begroeid met thym en donkerpaarse Veronica, naar de zee.

Lang voordat het weggetje eindigde, vertakte het zich in een wagenspoor, dat zoowat een halve mijl voortliep, tot de haag aan de eene zijde plaats had gemaakt voor een hoogen afgebrokkelden muur, die eens

de grens geweest was van een kleine boerderij. Er was een hek in den muur, waardoor men, zooals zij aan Danvers gezegd had, van af de weide een korteren weg kon bereiken naar het strand, hoewel het niet zijn nut had voor de speciale plaats, waar zij nu naar toe ging.

Mrs. Heathcote had echter geen plan gehad om onmiddellijk te gaan baden. Ze volgde het wagenspoor, dat eindigde in een cul de sac; ze deed haar parasol toe, klom door een gat, en liep aan den buitenkant van den muur, die het verboden veld begrensd. Daar de grond een weinig opliep, was ze in staat over den muur heen te zien, terwijl zij zelf ongezien bleef, daar een klein boschje kreupelhout met dikke uitspruitsels tegen de glooiing groeide aan deze zijde en haar vrijwel overschaduwde.

Aan den anderen kant bleef de grond op een veel lager niveau en toen ze keek, zag ze de hut op nog geen steenworp afstands nabij, zooals die zich scheen te nestelen tegen de overhangende rotsen van de mijn, die dwars door het smallere gedeelte van de weide liep. Het gebouwtje maakte den indruk, alsof het opgetrokken was in de zijde van de mijn. Het besloeg een verhoogd plateau, dat over een diepe glooiing heenkeek, waarin een beschutte, goed groeiende kleine tuin was aangelegd, en de heele glooiing was omheind. Eenige ruwe kotten voor stalling, en wat schuren en hokken stonden juist buiten de omheining in het veld.

Een grijze kat zat zich te roosteren op den zonnigen drempel; maar behalve het gekakel van de kippen, drong geen geluid tot de kijkster door. Het was erg stil, heel rustig en gewoon; het scheen dat er niets geheimzinnigs was op de plaats, niettegenstaande haar eenzaamheid; niets verbodens. Zelfs het beruchte groote paard, dat in de schaduw van den muur stond, met het hoofd naar beneden en de vliegen wegslaande met zijn langen staart, droeg slechts tot het beeld van vreedzaam buitenleven bij.

Toen echter werd de deur van het huisje geopend, en een man kwam naar buiten. Dadelijk ontvouwde Mrs. Heathcote haar zwemgerei en haalde er een binocle uit, en terwijl ze goed in de schaduw bleef, richtte zij ze op hem.

Hij droeg een schunnig grijs tweed pak, en liep een beetje voorover, hij ging zitten op een bank aan den rand van het kleine plateau en stak een pijp op, daarna nam hij een gemakkelijke, nonchalante houding aan.

Viola sloeg hem een paar seconden gade. Het was Sanderson niet. Die was korter en gezetter, daarbij droeg die steeds manchester en beenkappen. Dit moest dus de halfwijze broer zijn. Hij zag er niet bijzonder belangwekkend uit. Wat had ze eigenlijk verwacht, dat ze hier vinden zou, dat wezenlijk belangrijk was? Ze wist het niet.

In de verte kraakte een hekje; ze keek rond, en zag Sanderson zelf door de weide aankomen — de eenige, die er door kon loopen, zonder gevaar van aangerand te worden door den suffen, maar op zijn hoede zijnden wachtpost in den versten hoek. Viola trok zich een beetje dieper terug in het struikgewas van het kreupelhout. Ze zag den opzichter naderen, langzaam en zwaar loopende met kromme beenen, hetgeen hem aanstonds kenmerkte voor wat hij eens geweest was, een oude stalknecht. Hij deed het hekje in de omheining open, en klom de treden op naar het huisje. De man op de bank sprak hem toe toen hij dichterbij kwam; en Sanderson stond even stil, om te antwoorden.

Zij kon niet hooren, wat ze zeiden; maar ze zag duidelijk iets, dat, om het minste te zeggen, onbegrijpelijk was. Terwijl de opzichter naar zijn huis ging, lichtte hij zijn hand op, en tikte aan zijn pet. In 't eerst dacht zij, dat ze zich vergist had, en dat hij zijn pet maar een duwtje had gegeven. Maar vóór hij meer dan een meter ver was, had de gestalte hem weer geroepen, en Sanderson, stilstaande, tikte weer aan zijn pet. Er was geen twijfel mogelijk over de handeling, noch over de beteekenis.

Deed hij het, om het arme, halfwijze schepsel voor den mal te houden; of . . . was die rustende figuur in grijs tweed wezenlijk wel half wijs? Was hij wel Sanderson's broeder?

Zijn gezicht was nu half naar haar toe gekeerd, terwijl hij den opzichter nakeek. Voor het eerst kon zij het goed zien, en haar handen trilden van opwindung, toen ze de binocle op hem gericht hield.

Het was het gezicht van een man van middelbaren leeftijd, mager en met een baard, en een uitdrukking, die haar deed griezelen. Toch was het geen idioot gezicht; het had niet het afwezige van een onnoozele, de hangende lip of den glazigen blik. Het was het gezicht van een man, uitgeput door een jagende koorts, rusteloos wanhopig, met donkere wilde oogen, die zij zelfs van dezen afstand kon waarnemen als roodgerand en starend.

(Wordt vervolgd.)

Van Heinde en Verre

Het nieuwe ministerie.

Een foto van het nieuwe ministerie, gemaakt tijdens zijn eerste zitting, in het Ministerie van Justitie. V.l.n.r. de ministers Rutgers, De Geer, Schokking, Van Karnebeek, Colijn (premier), Koolen, Bongaerts en Lambooy.

35.000 Duitschers uit Polen gezet,

omdat zij vóór Duitschland gestemd hebben. Een kijkje in een der barakken, waarin de van huis en haard verdrevenen tijdelijk zijn ondergebracht.

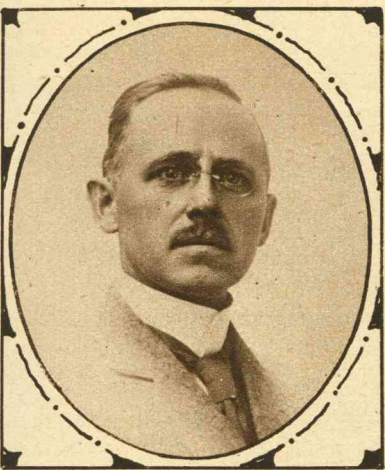
J. C. van Hees

De heer J. C. v. Hees, die de vorige week als directeur van den Stadschouwburg te Haarlem is geïnstalleerd.

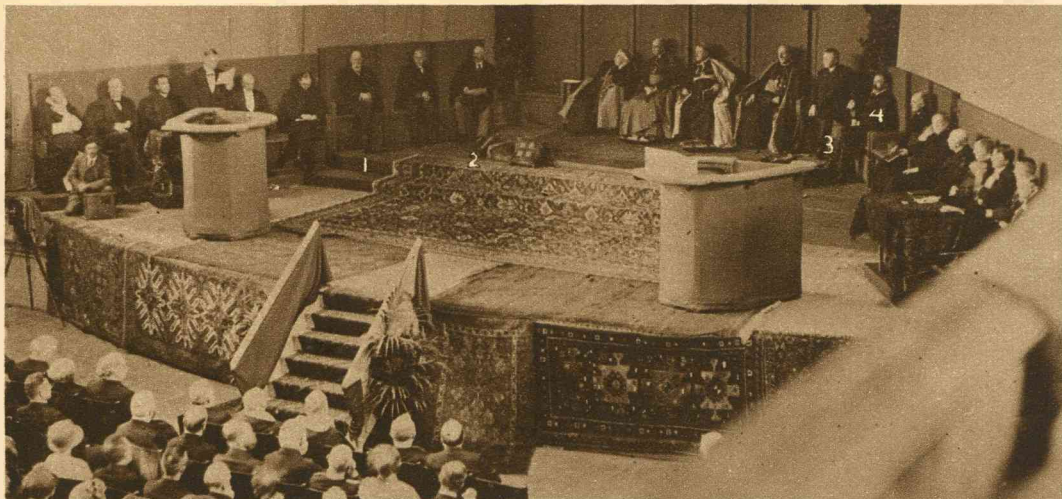
De Franschen uit de Roer

De Duitsche troepen trekken, begeleid van vrouw en kinderen, hun oude garnizoensplaats binnen.

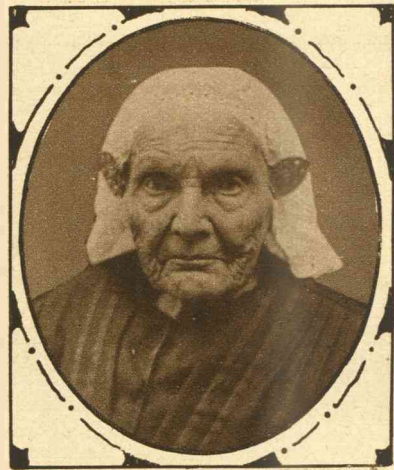
W. A. Keeman

Den 24sten Aug. a.s. hoopt de heer W. A. Keeman, hoofdman bij de Rotterdamsche Vrijwillige Brandweer, zijn zilveren jubileum bij de Brandweer te vieren.

De derde Nederlandsche Katholiekekendag

die 4, 5 en 6 Augustus l.l. te 's-Gravenhage is gehouden. Een foto genomen tijdens de vergadering in den Dierentuin. Op het podium, in het midden de Bisschoppen. Verder ziet men o.a.: Baron van Voorst tot Voorst (1), voorzitter Eerste Kamer; oud-minister Jhr. Ruys de Beerenbrouck (2), Mgr. Nolens (3) en oud-minister Aalberse (4).

Mej. de Wed. v. Heerewaarden

te Leeuwarden, die den 6en Aug. l.l. haar 102en verjaardag vierde.

De wedstrijden om de One Ton Cup

De vorige week hadden op de Zuiderzee de internationale zeilwedstrijden plaats voor de zes-meterklasse-jachten om de One Ton Cup. De beker werd wederom gewonnen door den houder, den heer G. Hibma, met de „Prinses Juliana”. — De bemanning van het jacht:

De intern. athletiekwedstrijden

die Zondag l.l. te Arnhem zijn gehouden. — De Haarlemmer Klaase wil den Duitscher Mueller de leiding ontnemen tijdens den wedstrijd over 5000 meter hardloopen.

De liefdadigheidsoptocht te 's-Hertogenbosch

door het Nederlandsch R.K. Huisvestingscomité georganiseerd met het doel gelden in te zamelen, teneinde kinderen uit den kring den Bosch van alle gezinden te kunnen uitzenden naar zee, bosch of zoo noodig naar sanatoria. — De optocht trekt met een praalwagen voorop over de Markt.

ONZE DAMES-RUBRIEK

ONDER REDACTIE VAN AMY VORSTMAN-TEN HAVE

Hygiënische opvoeding

Wat zijn de Engelschen toch een heerlijk nuchter volk ! Zij kunnen zich gelukkig voelen, ook al zijn niet alle onderdeelen van hun leven tot in de puntjes gereglemeerd. En hun denkwijze is niet gebonden aan met mathematische zekerheid vastgestelde lijnen, die het een of ander plumpe dogma tot uitgangspunt hebben. Dat komt weer zoo aardig uit in een rapport van den Chief Medical Officer van het ministerie van openbare gezondheid. Daarin wordt gewezen op den vooruitgang in de begrippen omtrent gezondheidsleer onder de bevolking. Honderd jaar geleden leden alle groepen der bevolking onder onmatige drinkgewoonten. Nauwelijks 50 jaar geleden kon men nog bijzonder goede zaken maken als weegluizenverdelger „alleen voor de hoogste bevolgingsklassen". En vóór ternauwernood 25 jaar droegen de vrouwen zulk een nauwe kleeding, dat bijna allen bleekzucht hadden. En tegenwoordig moet men naar deze bijzondere ziekte, de chlorose, met een lantaarntje zoeken, dank zij doelmatiger gemaakte kleeën en meer beweging in de open lucht.

Maar, vervolgt het rapport dan zeer terecht, er moet nog zeer veel worden geleerd. En wat er nog moet worden geleerd, komt vrijwel overeen met wat wij in ons eigen land waarnemen. Lezen wij niet in de Haagsche tramwagens : „Een goed Hagenaar hoest nooit zonder de hand vóór den mond ?" Welnu, een goed Engelschman schijnt dat nog lang niet altijd te doen, want de Chief Medical Officer wijst er op, dat men zijn medeburgers niet in het gezicht moet niezen. Ook moet men zijn kamers niet te heet stoken, lucht toelaten en geen stof laten rondzwieren. Voorts moet men weten, welke spijsen en dranken schadelijk kunnen zijn.

Na deze opsomming wordt de vraag gesteld, of er in deze aangelegenheid onderwijs gegeven moet worden dan wel, dat men door de practijk moet trachten op te voeden.

En nu komt de gezonde, nuchtere geest van den Engelschman in het antwoord uit. Hij wil het laatste, de opvoeding in de practijk. Typisch heet het : „zindelijke boeken, goede waschgelegenheid en hygiënische privaten op school doen meer goed, hebben een betere uitwerking dan goede lesjes uit een vuil boek".

De schrijver verwacht bovendien voor de hygiënische opvoeding van het publiek veel nut van lezingen en vooral van de bioscoop. Een bioscoopvoorstelling van een bepaalde film in Lancashire, gedurende een week had een grooten toeloop van patiënten naar het ziekenhuis ten gevolge.

Hoeveel Whistspelen zijn er ?

Zóoals bekend, wordt het whistspel gespeeld met 52 kaarten en ontvangt dus ieder der vier spelers 13 kaarten. Hoeveel manieren van verdeeling zijn hierbij nu wel mogelijk ? Hebt gij dat wel eens nagerekend ? Niet ? Een getal van 29 cijfers is er noodig om dit neer te schrijven en wel 53.644.737.765.488.792.839.237.440.000 ! dat wil dus zeggen : 53.644 quadriljoenen, 737.765 triljoenen, 488.792 biljoenen, 839.237 millioenen en 440.000.

Dit beteekent zooveel, dat de monsterachtige grootte van het getal het eenvoudigweg onmogelijk maakt om alle mogelijke combinaties van spelen in afzienbaren tijd uit te voeren, zelfs al werd er door nog zooveel mensen met den grootst mogelijken ijver gewhist.

Het wil zooveel zeggen, om 't eens nader aan te duiden, dat, indien het geheele oppervlak der aarde eens bedekt ware met whisttafeltjes, telkens voor vier personen, en ieder tafeltje slechts een vierkanten meter besloeg, daarbij aannemende, dat aan elk van de tafels onafgebroken bij dag en nacht zou worden gespeeld, en ieder spel slechts 5 minuten zou duren, er dan toch nog altijd meer dan een milliard jaren zouden moeten verlopen, voordat alle combinaties zouden zijn door gespeeld !

Voorloopig is er dus nog wel variatie genoeg !

Oud-hollandsche Wijsheid

Een ledigh mensch is des duyvels oykrussen.

Indien de eene blinde den anderen leyt, soo sullen die beyde in de gracht vallen.

En stelt geen licht onder een korenmate.

Kleine dingen verwaerloost, kunnen ook aengroote dingen hinder en nadeel doen.

Een geleert man die niet uyt en werckt, is als een wolcke sonder regen.

Die op het eynde aller dingen let, is onder de wijsen te rekenen.

Gaet wat voorzichtig aen, die U te zeer verheugt !
De rouw zit veeltijds op de slippers van de vreugd.

Een rotten appel in den mande
Maeckt oock het gave fruyt te schande.

Hoed van Bangkok-stroo met lintgarneering

Des menschen leven een huylhuys (Vader Cats)

Het vleys, dat ons het ligchaem dekt
En al de leden overtrekt
Noemt dat een huylhuys, lieve vriend !
Vermits het ons maar weynigh dient
Een huylhuys is gemeynlyck slecht
Als licht en vaerdigh opgerecht ;
En daerom wort het dickmaels leek
Of aen de muyr, of aen het deck
En schoon men al het slecht gebou
Tot beter wesen brengen wou
De huysheer wil het dickmaels niet
Hoewel hy schoon de feijlen siet
Hij wil niet dat men kosten doe,
Hij is misschien dien huylrder moe —
Het blyven of het henengaan
Plagh aen den huylrder niet te staen.
Want soo een strenge eigenaer
Omtrent het eynde van het jaer
Tot u komt zeggen overluyt :
't Sa makker ! ruymt ! gij moet eruit !
Ick wil, dat gij verhuysen sult :
Wat raet hier anders als gedult ? —
't Lijf is maer huyl, geen eigen goet
Soodat men haest verhuysen moet
Indien de groote eigenaer
Geen heyl laet sijnen over haer.
Soo is er kruyt noch medecyn
Die ons kan trecken uyt de pijn
En of Uw siel in dit gebou
Wel nogh een wijle blyven wou,
Indien Uw huylrtyt is volent,
(Dat aen den huysheer is bekend)
Eylas daar is geen bidden aen
De huylringh moet daer henen gaen.
Geef, dat ick dan magh sijn bereijt
Als een, die uyt een huylhuys scheijdt
Om soo te gaen niet blijden geest
Daer geen verhuysen wort gevrees.

Japon van tafzijde met geschulpten zoom en ingezette ruim ingerimpelde voorbaan. Avondcape van meubelpluche met satijn gevoerd en met een zilveren ketting gesloten. — Opmerkelijk is de buitengewoon fraaie en natuurlijke houding van deze waspop.

Het ontstaan van het papierengeld

Toen in 1484 de vesting Alkmaar belegerd werd, had de bevelvoerende generaal geen geld meer om zijn soldaten te betalen.

Toen de soldaten, ontevreden geworden, begonnen te muiten, schreef de generaal verschillende nummers op een stuk papier, zette zijn naam daaronder en verdeelde het papier onder de soldaten.

Hierbij vaardigde hij het bevel uit, dat het volk dat papier als betaalmiddel moest aannemen, wanneer de soldaten bij hen wenschten te koopen.

Niet opvolgen van dit bevel zou streng gestraft worden.

Het papieren geld ging van hand tot hand en kwam van zelf algemeen in omloop. Volgens den kroniekschrijver aan wien dit bericht ontleend is, zou de generaal later zijn op het papiertje gegeven belofte „redelijk en christelijk" hebben ingelost. Het idee van den generaal werd door de kooplieden van dien tijd heel spoedig overgenomen en in praktische daden omgezet.

Aldus ontstond het papieren geld.

Het keuren van honden

Om uit een nest jonge honden het beste exemplaar te kiezen, gaan Schotsche herders als volgt te werk : De hondenmoeder wordt eerst alleen in een kamer opgesloten, totdat zij angstig en onrustig wordt over haar jongen.

Wanneer ten laatste de deur wordt geopend, rent zij naar buiten en het moederlijk instinct blijkt zóo sterk te zijn, dat het jong, dat zij in haar bek wegdraagt, altijd het beste en sterkste van het nest blijkt te zijn.

Turksche Spreekwoorden

De Turken zijn spreekwoordelijk om hun spreekwoorden, die dikwijls ook een diepen zin hebben.

Wij laten hier enkele volgen :

Een uur rechtvaardigheid is meer waard dan 60 uren gebed.

Slechts door trappen komt men op het hoogste punt der ladder.

Luister duizendmaal, spreek slechts eenmaal.

Wie u berichten geeft over anderen, geeft anderen berichten over u.

De domme is een vijand van zichzelf ; hoe kan hij de vriend van anderen zijn.

Er is geen mensch zonder verdriet ; wie zonder verdriet was zou geen mensch zijn.

Om te kunnen krabben moet men nagels hebben.

Het hoen van onzen buurman schijnt ons een gans toe.

De dief, die zich niet laat vatten heet een eerlijk man.

Duizend vrienden zijn weinig, één vijand veel.

Houdt den kleinsten uwer vijanden voor een olifant, al is hij niet grooter dan een mier.

Recepten

Vleeschkoekjes — 8 stuks.

Benoodigd : 250 gram koud vleesch (half rund-, half kalfsvleesch), 2 eieren, 1 uitje of peterselie, 50 gram oudbakken brood, 50 gram boter, zout, peper, paneermeel en melk.

Het fijngehakte vleesch wordt met den gewassen en gehakten ui of peterselie vermengd met het brood dat in 2 lepels melk geweekt en met de vork fijngemaakt is. Ook de eierdooiers, het zout en de peper worden toegevoegd. De massa wordt als nu verdeeld in 8 platte gelijke koekjes. Het eiwit wordt met twee eetlepels water geklopt. Hierin worden de koekjes gewenteld, met paneermeel bestrooid en in gesmolten kalfsvet of reuzel (40 gram) lichtbruin gebakken.

Gebruikt men soepvleesch, dan voegt men 50 of 100 gr. ham er aan toe, om de koekjes smakelijker te doen zijn.

KERRYSOEP.

Benoodigd : 1½ L. bouillon van een pond kalfsvleesch of van kip, 30 gram boter, 70 gram rijst, 1 stukje Spaansche peper, zout naar smaak, ½ lepel kerry en twee eierdooiers.

Men trekt bouillon van het kalfsvleesch of de kip met 1½ L. water en zout en laat deze ongeveer anderhalf uur koken. Men giet den bouillon door een zeef, voegt de rijst toe en kookt de rijst drie kwartier in den bouillon.

De boter wordt met de kerry en de Spaansche peper lichtbruin gebakken en vermengd met den bouillon.

Deze wordt vervolgens met de rijst door een zeef gegoeten, waardoor de rijst wordt fijngewreven.

De soep wordt al roerende aan de kook gebracht en nog 10 minuten gekookt.

De eierdooiers worden in de soepterrine geklopt en de soep er langzaam bijgevoegd.

UIT'GEDRANG

DOOR THÉRÈSE HOVEN

TWEEDE BOEK — NA JAREN

9)

Als Magda haar uitgeleide doet, zegt ze spontaan: „Heb je soms lust in een ritje? 't Is zalig weer. Weet je wat? Ik tuf je even naar Wolfheze en fuif je er op een landelijk maal, dan dolen we daar een uurtje in de bosschen, waarna ik je weer franco thuis bezorg. Kom, zet je hoed op en trek een mantel aan.”

Op Magda's gezicht vertoont zich zulk een koddig mengsel van schrik en verwondering over dit spontane en ongeganeerde voorstel, dat Conny, de vrijgevochtene, er pret om heeft.

't Is ook niets voor 't conservatieve aristocraatje, 't fossieltje, om zoo maar in een gewoon Fordje, door een meisje gechauffeerd, ergens buiten, *à l'improviste*, te eten. Conny daarentegen heeft een afschuw van fijne hotels en keurig in elkaar gezette plannen.

Magda betuigt haar leedwezen . . . dat ze de vriendelijke uitnoodiging moet afslaan. Zij voelt heelemaal niets voor zulk een tocht, zooals Conny wel dacht en . . . ze is wat moe. En dan, Conny is haar tē machtig.

Ze staan zoo heel ver van elkander af, al houdt ze werkelijk veel van haar nichtje, een harer weinige verwanten.

Na een kort afscheid tuft Conny weg en keert Magda terug naar haar salon, haar portefeuille met tijdschriften . . . en haar eenzaamheid.

Juffrouw Wackers, haar *dame de compagnie*, is voor eenige dagen naar haar familie en, ofschoon ze Magda volkomen onverschillig is, voelt zij zich dien avond nog eenzamer dan anders.

Is het 't contrast tusschen den opborrelenden levenslust van haar nichtje en haar eigen apathie of is het haar gedeeltelijke bekentenis omtrent haar jeugdliefde, die de oppervlakte van haar kalm levensstroompje heeft doen rimpelen?

Haar jeugd, haar frissche jeugd van zeventien jaar, komt, bij haar vroege bezonkenheid van dertigjarige vrouw, spoken als een visioen uit het schimmenrijk.

't Is zoo'n andere persoonlijkheid, het stiefzusterje van Cor . . . dan de bedaagde freule.

In dartelen overmoed had ze hem wel eens haar gangmaker genoemd, hij had steeds voor een vlugger levenstempo bij haar gezorgd, hij had levensblijheid bij haar opgewekt . . . idealen en illusies . . . nu was dat alles voorbij, alles sluimerde, evenals haar voorvaderen in het familiegraf. Ze is nu als een instrument, waarvan de snaren gebroken zijn, en dat geen melodie meer kan voortbrengen.

Een hoogst enkelen keer heeft die gedachte zich een weg gebaand in haar traag, apathisch brein, nog nimmer zoo duidelijk echter als op dezen avond. Ze begrijpt nu niet, hoe ze al die jaren heeft doorgebracht, als verward . . . verstend . . .

En daarom voelt ze nu heur hart zoo zwaar in zich . . . is ze diep neerslachtig.

In een intens verlangen naar dat prettige, levendige jongensgezicht, heeft ze de verschillende kiekjes uit haar korten jeugdtijd uit een verborgen hoekje van haar schrijftafel te voorschijn gehaald, met een vergrootglas er bij om ze te verduidelijken. Geholpen door haar herinneringsvermogen, schijnen de *snapshots* te leven . . . worden de miniatuurpoppetjes tot hun ware grootte gebracht.

Zij ziet zich zelf met Cor in al de fasen van hun gemeenschappelijk leven; in den bongerd, op het tennisveld, op de fiets, in het bosch, nu eens op één photo vereenigd, dan weer afzonderlijk gekiekt en dan, door een truc naast elkander gezet, alsof ze zoo voor de lens waren geweest. Dat was om de tochtjes te memoriseeren, die ze met hun beiden hadden gemaakt, zonder *Mademoiselle* of wie ook.

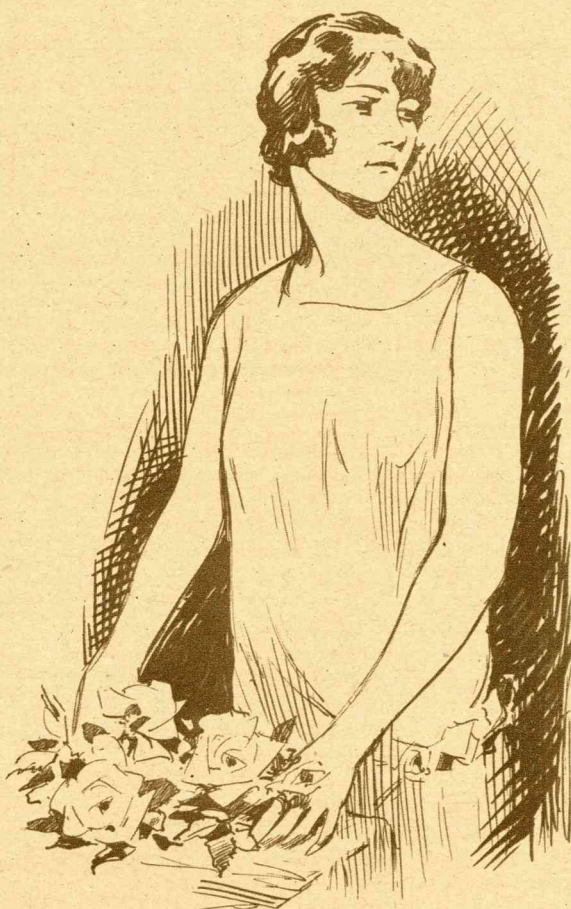
Magda herinnert zich nu precies alles en ook haar kostschooltijd, toen ze die lieve herinneringen des avonds onder haar kussen legde om 's morgens vroeg weer te bekijken, al dat prettige, opwekkende nog eens over te droomen . . . en zich dan het vervolg voor te stellen. Van alles in haar geboorteland miste zij Cor 't meest en verlangde zij ook 't meest naar hem . . . in zorgeloos verheugen, zonder er een vasten vorm aan te geven.

Ze waren allebei nog zoo jong, ze hadden zooveel jaren vóór zich om enkel te genieten zonder levensverantwoordelijkheid.

En toen opeens, was 't uit, viel er een zwart gordijn tusschen haar en haar lichtenden horizon.

Ze had natuurlijk gehoopt dat Cor haar van school zou halen . . . dat hij haar achttienden verjaardag met haar zou vieren, dat ze nog betere kameraden zouden worden dan te voren.

En alles viel anders uit. Marianne, die altijd zoo deftig wijs deed en zoo protzig, die haar voortdurend scheen te willen toonen, dat een rijke koopmansdochter minstens de gelijke, zoo niet de meerdere, was van een verarmde freule, ontmoette haar te Parijs, waar een der leeraren van *La Ruche* haar had gebracht. Dat was ook al zoo prozaïsch. Ze had het zoo fijn gevonden tegenover haar medescholieren, om door een jongmensch te worden afgehaald. En wat zou Parijs anders zijn geweest met Cor dan met Marianne, die haar enkel, hoogst zakelijk, naar naaisters en modemagazijnen sleepte, prachtige dingen voor zichzelf en eenvoudige voor haar kocht en haar bij alles vertelde, dat de som, welke haar moeder voor haar toilet beschikbaar had gesteld, voor 't allernoodigste zelfs niet voldoende zou zijn

Ze werd een gedistingeerde jonge dame, met allerliefste manieren. . . .

geweest, zoodat haar stiefvader het grootste gedeelte zou moeten-bijpassen.

Och! en die teleurstellende week in Parijs was slechts een voorspel van hetgeen haar thuis zou wachten.

Ze werd feestelijk ontvangen nu ja; haar moeder was van zelf hartelijk en haar goede stiefvader had alles gedaan om haar terugkomst in zijn huis tot een blijde gebeurtenis te maken.

Hij scheen trotsch op zijn mooi dochttertje, naar hij telkens verzekerde, en bedierf en vertroetelde haar, alsof ze zijn eigen kind was geweest.

Haar verjaringspartij was schitterend, de cadeaux vorstelijk . . . maar ze miste hetgeen er kleur . . . en geluk aan zou hebben gegeven: Cor's tegenwoordigheid. Als hij alles met haar gedeeld zou hebben, zou het volmaakt zijn geweest, nu was het een schrijnende teleurstelling.

Cor was op reis . . . voor langen tijd, zou vooreerst niet terugkomen, luidde de Jobsmare en 't ergste was, dat er zoo over hem gepraat werd, dat er iets vreeselijks of althans iets akeligs was gebeurd en dat niemand haar 't ware wilde zeggen.

Haar moeder had eenvoudig verklaard, dat zij er niet mee nodig had; jonge meisjes moesten geen onbescheiden vragen doen en niet willen weten, wat niet geschikt voor ze was.

Ze moest maar niet meer aan haar stiefbroeder denken, hij was 't niet waard.

Op haar vraag of ze hem dan niet mocht schrijven, kreeg ze ten antwoord, dat dit niet mogelijk was, daar zijn adres niet bekend was.

En zoo verdween Cor uit haar leven en, met hem, al

't jonge, blijmenselijke, dat hij er in had gebracht. Ze werd een gedistingeerde, jonge dame, met allerliefste manieren, een echt salon-freuletje, zonder de minste oorspronkelijkheid, een beeld zonder ziel.

Voor 't uiterlijke gelukkig in een omgeving, waar alles er op berekend was om haar van het leven te doen genieten, innerlijk een doode plant, die verwelkte, zonder ooit gebloeid te hebben.

In al die jaren heeft ze nooit van Cor gehoord, wél aan hem gedacht . . . hem steeds betreurd.

De slag was verpletterend geweest, en door degenen, die in hun wijsheid meenden, dat die heilzaam voor haar zou zijn, tē hevig toegebracht.

Juist dat plotselinge had haar verlamd, het geheimzinnige had haar tot verzet geprikkeld.

Als ze haar langzamerhand van hem hadden vervreemd of het haar op een zachte manier hadden gezegd, zou ze er mogelijk vrede mee hebben gehad. Zooals de hoofd-samenzweerders, haar moeder en Arnoud, het hadden aangelegd, was het faliekant uitgelopen en was de bom verkeerd gesprongen.

't Jonge freuletje had ras genoeg in zich om haar leed, ongeklaagd, te verduren. Ze leefde kalm en schijnbaar vergenoegd haar leventje, maar ze ging nooit op eenig huwelijksplan in en hield de mogelijke kapers van de kust door niet de minste aandacht te schenken aan hun hulde of die volkomen onverschillig te aanvaarden.

„Ze is nog tē veel kind,” zei de oude heer Bolk, die een groote genegenheid voor zijn stiefdochttertje koesterde, en haar liefst zoo lang mogelijk thuis hield. „Een mooi meisje, als Magda, vindt altijd nog wel een man; ze heeft gelijk met geen haast te toonen.”

Arnoud en Marianne waren van een tegenovergestelde meening. Ze zouden het heel geschikt hebben gevonden als Magda vroeg was getrouwd, dan was zij niet zoo geheel tot last gekomen van haar stiefvader, en zou hij haar, als ze een man had, die voor haar kon zorgen, voorzeker niet zoo royaal in zijn testament bedenken, als wanneer hij meende haar ongetrouwd, en dus nagenoeg onverzorgd, na te laten.

II. Een stem uit het Verleden.

„Een dikke brief voor u . . . nog wel in 't fijne kriebelschrift van een dokter of een dominee, jongens, dat geeft te denken,” zegt juffrouw Wackers, quasi geestig.

Het is een van Magda's grootste grieven tegen haar gezelschapsdame, dat ze altijd geestig wil zijn, dat ze haar conversatie steeds met banale grapjes doorspekt.

Onverschillig neemt zij de post aan . . . dan voelt ze zich verbleeken en zoekt ze, zonder een woord van verklaring, de eenzaamheid van haar boudoir.

Juffrouw Wackers kijkt haar, spottend, na.

„Zou die saaie Piet ook nog een kwetsbare plek hebben? Ze werd zoo bleek als een geest. Je zou zoo denken, dat ze 't verbleeken en 't blozen verleerd had . . .

Terwijl juffrouw Wackers haar niet zeer hooge waardeering van haar broodvrouw bij zichzelf vaststelt, maakt deze *den dikken brief* met bevende vingers open en leest ze:

20 Ooievaarstraat, Antwerpen.

27 Juli 1922.

Lieve Magda,

Mijn eigen durf verbaast me. Ik weet niet of ik het recht heb je nog zoo te noemen. Helaas! heb ik het, door mijn lang stilzwijgen, verbeurd. Zelfs nu, nu ik eindelijk tot daad durf maken, wat zoo heel lang reeds gedachte is geweest, ben ik het met mij zelf niet eens of ik niet een schromelijke fout bega. En toch zie ik geen anderen uitweg. Jij bent de eenige, tot wie ik mij wenden kan en ik heb een vriendenhand noodig.

Niet voor mijzelf, ik zou duizendmaal liever sterven, dan een ander, en dat mijn lief zusterje, last te veroorzaken.

Maar ik roep je hulp en steun in voor mijn kind . . .

Ik ben getrouwd en mijn vrouw is stervende. Zoodra zij ter ruste zal zijn gegaan . . . moet ik weg.

Europa is tē eng voor mijn groote levenssmart . . . bovendien moet ik een middel van bestaan zoeken.

In de Nieuwe Wereld is mij dat altijd beter gelukt dan in de Oude. Ik heb in al die jaren zooveel rondgezwoeren. Het lot is mij verre van gunstig geweest en toch was 't niet enkel eigen schuld.

Nu dat ik mij weer aan je opdring, als 't ware, moet ik je herhalen, wat ik je reeds zoo dikwijls schreef.”

Verschrikt laat Magda den brief uit de handen vallen. Cor haar geschreven en dat nog wel dikwijls?

(Wordt vervolgd).

H. PANDER & ZONEN

DEN HAAG - AMSTERDAM - ROTTERDAM

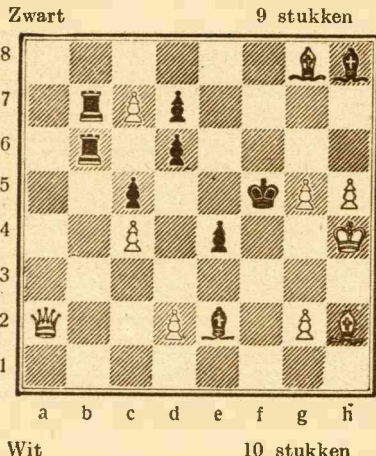
ONZE KLEURECHTE STOFFEN WORDEN VOLKOMEN GEGARANDEERD

GORDIJNSTOF
130 CM. BREED
PER MTR. 1.15

Schaken.

PROBLEEM No. 37 (driezet).

Auteur: A. Burmeister, te Reval.

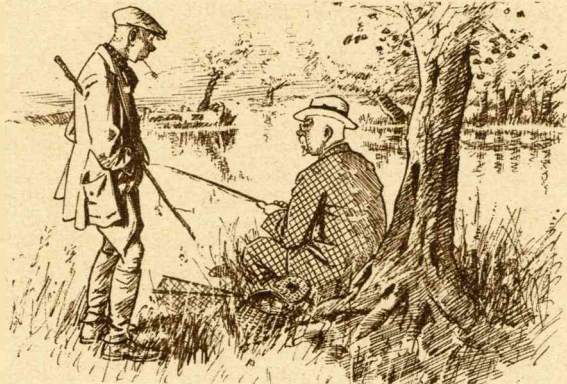

Wit 10 stukken

Oplossing probleem
No. 35 (driezet):

1. e4, f3 : e.p.;
2. Df8†, d5; 3. cd6:
e.p.†.
1., Pg1; 2. D
f2: ~; 3. Pa5†.
enz.

Een probleem, waar-
in het thema „en pas-
sant” slaan, geestig is
bewaterkt. Om dit slaan
tweemaal te laten ge-
schieden, heeft de
componist op c5 een
witten pion geplaatst.

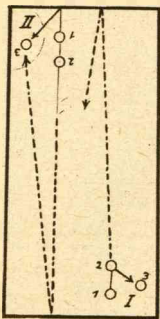

Boer: „Heb-ie nogal geluk, meneer?”
De Zoeker naar eenzaamheid: „O ja, ik heb hier bijna twee uur gezeten
zonder dat iemand een woord tegen me gezegd heeft.”

Biljarten.

WENKEN VOOR DE PRACTIJK.

Een der vele verkeerde meeningen omtrent sommige technische
finesses bij het biljarten is deze: dat om een trekstoot te maken
het noodzakelijk is effect te geven aan dien kant van den stootbal
waar bal 3 ligt. Ter verduidelijking van deze opmerking zie men
figuur 1 van onderstaand diagram. De derde bal ligt rechts van den
stootbal en alleen om deze reden spelen minstens
tachtig procent der biljarters den stoot op de
foutieve manier van figuur 1. Met het resultaat
dat de onmiddellijk daarna volgende ballenposi-
tie er eene is van zeer riskante caramboleerkans.
Door het rechtsch effect op den stootbal ont-
vangt bal 2 eenigszins linksch effect en dit is
oorzaak dat laatstgenoemde bal, na uitgelopen
te zijn, ver van de beide anderen belandt.

Nu behoort iedere biljarter de volgende din-
gen te weten. Ten eerste: dat dezelfde trekstoot
met elk willekeurig effect te maken is, en ten
tweede: dat het spelen met effect *alleen* dient om
den loop van bal 2 te beïnvloeden. Zonder deze
wetenschap komt men nooit tot het maken van
een serie van eenige betekenissen.

Passen wij het bovenstaande nu toe op ons diagram-geval dan
wordt bereikt wat figuur II doet zien. Inplaats van met rechtsch
spele men met linksch effect, bovendien treffe men bal 2 vlak in
het midden zoodat de stootbal caramboleert over den kortenband
en bal 2, na uitgelopen te zijn, evenals de beide anderen op de
gecirkelde plek komt te liggen.

Biljarter.

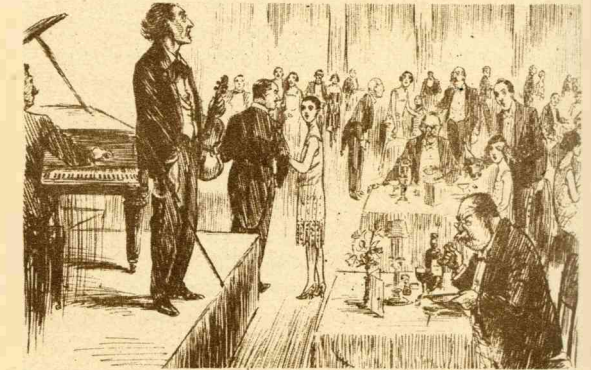
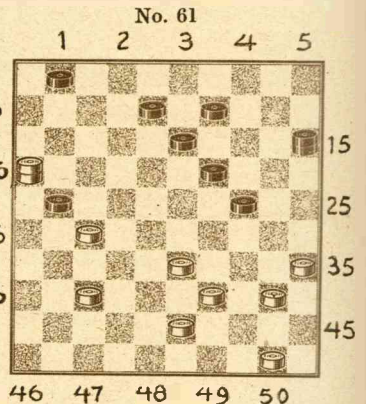
Dammen.

Een bloemlezing uit het internationale damleven.

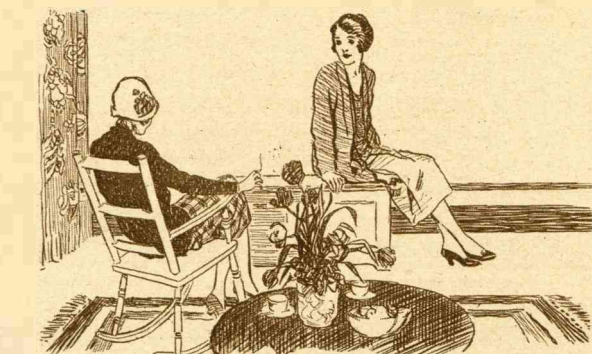
G. L. GORTMANS, Londen.

De befaamde pro-
blemist en dam-histo-
ricus Gortmans, zond
ons dit mooie vraag-
stuk onder het motto:
„It is a long way...”
Treffender opschrift
voor deze fraaie com-
positie is moeilijk
denkbaar, hetgeen
men zal beamen, na-
dat men den zeer
eigenaardigen loop
van de witte dam in
de afwikkeling heeft
bestudeerd. Het is
namelijk de dam, die
voor wit de winnende
slagwending ten slotte
zal uitvoeren, en om
dit te bereiken, moet zij zich achtereenvolgens door gebruikmaking
van den meerslag-regel op de velden 7, 40 en 35 plaatsen, om van-
daar met een rondslag, die de algeheele vernietiging van zwart
beoogt, haar rondwandeling met succes te beëindigen.

Wit: 16—7!, 35—30, 7—40!., 40—35!, 50—44, 35 × 46 en
Zwart: 21 × 41, 24 × 44, 15 × 49, 44 × 33, 49 × 40, wit wint!
Geo.

De Solist: „Ik kan onmogelijk verder spelen. Ik speel in mineur en die
heer daar eet zijn soep in majeure!”

„Ik ken een kunstschilder die eens een spinneweb zoo natuurgetrouw
op het plafond heeft geschilderd, dat de dienstbode een paar uur ge-
tracht heeft ze weg te krijgen.”
„Het spijt me, beste, maar ik geloof het niet!”
„Waarom niet? Het is bekend dat kunstenaars iets dergelijks wel eens
gedaan hebben!”
„Ja — maar de dienstboden niet.”

VOOR DE JEUGD

De Vriendschap van den Bedelaar. II.

„k wil je wel laten passeeren,” zei
de soldaat, „maar wees voor-
zichtig en zorg er voor, dat ik mij
hierdoor niet den toorn van mijn
nieuwe meester op den hals
haal.”

De koning ging de stad in ter-
wijl de nacht inviel. De burgers
en de handelslieden die over hun
zaken praatten, terwijl zij bij
groepjes rondwandelden, bleven
plotseling staan en keken den
bedelaar aan die hun genaderd
was zonder dat zij er erg in
hadden en die hun toeriep:

„Vrede zij met u, vrienden!”

Niettegenstaande allen in de nieuw aangekomene koning
Mansoel herkend hadden, reikte niemand hem de hand,
niemand wenschte hem
welkom, terwijl zij oplet-
tend zijn mager en bleek
gezicht en zijn gescheurde
kleeren bestudeerden, om
te weten te komen wat
het te betekenen had.

„Goede vrienden,” ver-
volgde Mansoel, „toen ik
u verliet, hebt gij mij allen
trouw gezworen tot in
den dood. Ik kom arm
terug, want ik ben over-
wonnen en ik heb moeten
vluchten om mijn leven
te redden. De nieuwe
koning, mijn overwin-
naar, trekt voort aan het
hoofd van mijn oude
soldaten; zij zullen binnen
weinig dagen hier zijn.
In naam van die vriend-
schap die gij mij beloofd
hebt, helpt mij.”

In plaats van dadelijk
op deze smeekbede te ant-
woorden, beraadslaagden
degenen tot wie hij zich gewend had, onderling; vervolgens
nam een van hen het woord en antwoordde voor allen:

„Ik aarzel niet mijn lot in uw handen te geven.”

„Wij kunnen niet gunstig over uw verzoek beschikken,
want dat zou betekenen de ongenade van onzen nieuwen
koning op den hals halen, wiens vriendschap
juist te verkrijgen in ons eigen belang is.”

„U weigert mij een onderdak te verschaffen
voor dezen nacht?” vroeg Mansoel.

„Wij weigeren niet alleen, maar wij raden u
levendig aan de stad te verlaten en ons met
uw gezelschap niet langer te vervelen, omdat
ze ons voortaan niet meer van nut is.”

„Zeker, zeker!” herhaalde de anderen, den
koning eenigszins afsnuwende, op wiens gezicht
zich de grootste droefheid afteekende.

„Ach!” zuchtte hij, terwijl hij zich langzaam
verwijderde, „de schaamteloze vrijmoedigheid
van den soldaat die den bedelaar zijn vriend-
schap ontzegt, omdat hij er geen voordeel
van heeft te verwachten, is minder smartelijk
voor mijn hart dan de valsche beleefdheid van
die huichelaars.”

Niet ver van het paleis ontmoette hij een
groep hovelingen, in
weelderige kleeren ge-
huld, terwijl allen met
goud en zilver opge-
smukt waren.

„Het is onmogelijk
dat ik bij hen, die bijna
allen aan mij hun fortuin
te danken hebben,” zei
Mansoel in zichzelf, „niet
een medelijdende ziel zal vinden.”

Hij naderde hen, maakte zich be-
kend en na herhaald te hebben, het
geen hij tegen den soldaat en de no-
tabelen der stad gezegd had, voegde
hij er aan toe:

„Ik ben zoo zeker van uw toewij-
ding, dat ik niet aarzel mijn lot in uw
handen te geven, daar ik ervan ver-
zekerd ben, dat u mij een schuilplaats
zult verschaffen, die mij voor de ver-
volgingen van den nieuwen koning zal
behoeden. Bij de eerste woorden, had-
den de hovelingen een norsch gezicht
gezet en een pas achteruit gedaan,
maar na nagedacht te hebben, over-
legden zij onderling op zachten toon,
toen antwoordde een hunner:

„Geen van ons wil het op zich nemen u te verbergen,

maar wij willen u wel laten vertrekken en niets tegen u
ondernemen voor den terugkeer van uw opvolger, op voor-
waarde echter, dat u ons zegt welken man
wij morgen vriendschap moeten zweren.”

„Uw nieuwe meester is een man, wiens
hart wantrouwig en hardvochtig is,” an-
woordde Mansoel, „na-
dat hij eens het slacht-
offer van zijn goedheid
gewees is.”

„Hal! hal! wij zullen
zijn vertrouwen wel
listig weten te ver-
krijgen,” hernam de
hoveling, „en als wij
de rol spelen van
vrienden en van hem
toegewijden, die ons
tegenover u zoo goed
gelukt is, zijn wij er
zeker van, dat wij
zijn gunst zullen ver-
werven.”

„Ik zeg je nog eens,
dat hij erg wantrou-
wig is,” gaf Mansoel
ten antwoord.

„Wat geeft dat.
Wij zullen onze rol
zoo goed spelen, dat
hij de dupe zal worden
van onze vriendschapsbetuigingen, zooals U 't geweest bent.”

Na deze woorden verwijderden de hovelingen zich lachend
en vol goed vertrouwen in de toekomst. Mansoel keek hen
na, toen vervolgde hij zijn weg naar het paleis. Terwijl hij
voortliep overdacht hij dat hij daar tenminste twee trouwe
vrienden zou vinden, op welker toewijding hij zeker was te
kunnen rekenen. Hij kwam ten slotte in een vertrek waar
Oezoel en Meryem zaten.

„Trouwe, beste vrienden,” riep hij uit, terwijl hij de armen
uittrekte, „ik keer overwonnen en door allen in den steek
gelaten tot u terug.”

„Is dat waar?” riepen Oezoel en zijn dochter ontsteld uit.
Toen vertelde Mansoel hun het verhaal van zijn ongeluk en
voegde er aan toe: „Ik heb alleen nog hoop op U, beste Oezoel,
en uw trouwe vriendschap die mij het leven alleen kan redden,
want de geschenken en de gunst die de koning beloofd heeft
aan dengene, die mij dood of levend zou uitleveren, zullen
zeker een massa menschen aansporen om mijn ongeluk te
bewerken.” (Slot volgt).

OOM TOM.